

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Å R S S K R I F T

F O R

A N K E R H U S

1983

ÅRSSKRIFT

FOR

ANKERHUS

1983

Udgivet af
ELEVFORENINGEN ANKERHUS

Menneskeliv og plastikposer

ved sognepræst Elna Bækdorf, Sorø

Vi lever på mange måder i plastikalderen, og derfor er det ikke så underligt, om meget af vor menneskelige situation tolkes af og rummes i de plastikposer, vi slæber rundt på. At det kan forholde sig sådan, får man en levende fornemmelse af, om man en gang i de sidste uger op til jul får lidt ventetid på Københavns hovedbanegård. Alle slæber rundt på plastikposer, der er meget forskellige i både deres bogstavelige og deres åndelige indhold. Der er poser fyldt med glade pakker. Man skal hjem og pakke ud og pakke ind, glad for at give og glad for at kunne glæde med glade gaver. Selvfølgelig er man derfor ikke uden for den træthed og de problemer, der hører enhver mennesketilværelse til, men det er alligevel de lyse sider, der dominerer.

Så er der de andre plastikposer – de helt anderledes. Det er de håbløses plastikposer, de måske hjem- og subsistensløses. Man ser disse mennesker sidde på bænkene og i restauranterne. Her sidder de omgivet af poser, der måske rummer alle deres ejendele, og de bliver gennet rundt og flyttet rundt, fordi både de selv og deres habbengut er i vejen for deres lykkeligere og bedre stillede medborgere.

Juleevangeliet har noget at lægge oven i alle vore forskellige menneskelige poser – både i de håbløses og i dem, der er fyldt med håb og glæde.

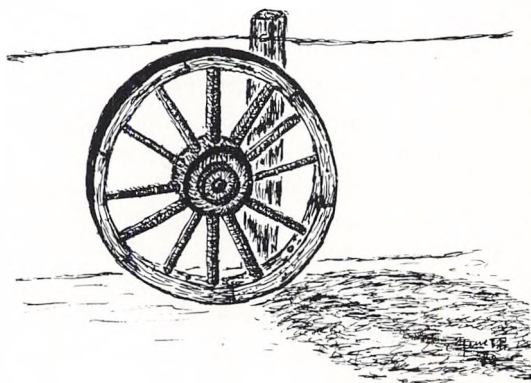
Juleevangeliet lægger gaver og opgaver oven i vort livs poser. Det giver os både fællesskabets gave og medmenneskelighedens opgave.

Den lille og hjemløse familie i Betlehem kommer til os som et billede på Guds fællesskab med den forladte, den udstødte, med alt menneskeligt. I den familie lader Gud sig føde og understreger dermed det menneskeliges værdi. Vore værdinormer er en følge af vort samfund, der er teknisk højt udviklet og derfor satser på effektivitet og produktivitet som knæsatte værdier. Men hvad med den, som manglende evner, sygdom eller alderdom sætter udenfor? Og hvad med den arbejdsduelige, som arbejdsløsheden sætter udenfor? Det er tungt at leve med at være eller føle sig udenfor.

I juletiden er det højsæson for familiesammenkomster, selskabelighed og selvmord. Det sidste siger noget om vort behov både for julens gave og for dens opgave. Vi har behov for at blive mindet om gaven, om selve det menneskeliges værdi i sig selv uanset den udadrettede effektivitet. Julen giver os menneskeværd og vil derfor menneskelighed og medmenneskelighed af os. I fortællingen om barnet i Betlehem mødes det guddommelige og det menneskelige. Budet om, at Gud i Jesus bliver menneske, adler og understreger vort menneskeværd. Derfor vises vi bort fra selvet over til medmennesket og mindes om, at vi mennesker aldrig lever for selvet alene, men altid for hinanden.

Når vi hører juleevangeliet, forstår vi, at Gud vil have med mennesketilværelsen at gøre uanset, hvordan den former sig udadtil. Gud er med i den fattiges ensomhed, og Gud er med i de velbjergetes fællesskab. Dette, at Gud altid er hos os alle, er netop julens gave til os. Det er julens glade budskab, som vi ikke skal beholde for os selv, men i kærlighedens fællesskab give videre til hinanden. Det er en gave, som mistes i selviskheden, men som fastholdes i uselviskheden. Gud har fællesskabets varme til os, og derfor skal vi åbne vort fællesskabs varme for hinanden. Julen har noget at lægge oven i vort menneskelivs poser. Heri lægger den både fællesskabets gave og fællesskabets opgave.

Elna Bækdorf

Året 1983

Ved Gustav Nedergaard

Året 1983 kan ikke for seminariets vedkommende karakteriseres som et år, hvor vi satte noget nyt bygningsprojekt igang indenfor egne bevillinger, men derimod som det år hvor byggeri af kollegiet Abildgården startede. Og den ligger jo på tidligere Ankerhus-jord.

Desuden kan 1983 nævnes som det år, hvor seminariet for første gang har igangsat egentlig forsøgsundervisning, idet 2 klasser på 3. semester til august i år påbegyndte undervisning efter en forsøgsplan, der netop nu er godkendt af Direktoratet.

Herudover kan 1983 fastslås som det år, hvor seminariet for første gang kunne udnytte den ansøgerkvote som vi har haft siden januar 1979 – nemlig 2 spor (2 klasser) til såvel august som januar.

Selvom det kan lyde som en spøg, så er det faktisk rigtigt, at Ankerhus Seminarium hermed er Danmarks største seminarium, idet ingen af de øvrige seminarier har en optagelseskvote på 100. Der blev optaget 38 studerende til januar 1983 og til august blev der fuldt hus, nemlig 50 studerende.

Det vil derfor være helt naturligt at fastslå, at det forløbne år har været et godt år for Ankerhus Seminarium på alle måder, men også et travlt år, hvor mange problemer er løst, – men hvor der også har aftegnet sig nye i kølvandet.

Den stagnation og arbejdsløshed, der er så tyngende i disse år, har jo også ramt vort område og selv om det er tilfredsstillende at konstatere, at uddannelsen og seminariet søges af mange unge mennesker, kan mulighederne for beskæftigelse efter endt uddannelse godt give anledning til eftertanke. Derfor har der også været iværksat mange bestræbelser på at forøge de uddannedes muligheder og disse bestræbelser, vil jeg senere komme ind på i denne beretning om året 1983 på Ankerhus.

Herom er allerede berettet i foregående årsskrift, idet der jo er nogen »overlappning«, men vi kom godt igang efter indvielses- og igangsætningsfesterne.

Årets gang
Efterårs-
semesteret

De traditionelle afbrydelser i den ellers så planlagte undervisning, blev igen effektueret ved studieugearrangementer og pædagogisk praktik. Emnet for studieugerne bærer i disse år ofte præg af den store interesse for kost og sundhed. Der blev i dette efterår behandlet emner som kost og kræft, kostens betydning for sundhed generelt, og problemer som biodynamik og helsekost bliver også grundigt bearbejdet. Det er af stor betydning at behandle disse problemer seriøst og forsøge at sætte dem i relation til uddannelsens faglige områder. Herefter må den enkelte selv forsøge at tage stilling.

Videre i efterårets løb holdes diverse fester som Mortensaften, der er 1. semesters debutaften, senere kommer så 7. semesters fætterbal, og inden man har tænkt sig om, er det eksamen og juleafslutning. Julens komme fejrede vi på sædvanligvis, med spisning i Salen og derpå følgende samvær af forskellig slags, herunder det traditionelle julelotteri.

Eksamen og
dimission
januar 1983

Eksamen begynder jo allerede før jul og tager rigtig fat så snart juleferien er slut. Januar måned er faktisk en meget travl måned, idet der skal gennemføres normal undervisning på både 1.- og 4. semester, medens alle andre er til eksamen. Det giver nogle problemer med at finde

Dimittender januar 1983

ledige lærere og lokaler. Endnu er vore hold ret små og derfor går det nogenlunde smertefrit, men såfremt vi i de kommende år får større hold med 2 spor hele vejen igennem opefter, ja, så kan det godt give væsentlige problemer.

Men vi når ved fælles hjælp frem til resultater og lørdag den 22. januar kunne vi holde den traditionelle dimissionsfest for et dusin nye husholdningslærere. Det er jo ikke noget imponerende slutresultat, rent talmæssigt, når der ved optagelsen 3 1/2 år tidligere var 33!

I dimissionstalen for de nye husholdningslærere var det gennemgående tema, spørgsmålet om uddannelsens målsætning. Man kan groft dele formålsparagraffen op i 2 dele.

En del der omhandler det faglige i uddannelsen, teori, praktik og disse elementers anvendelse i undervisning og oplysning.

Een del der omhandler det personlige, det menneskelige.

Idet vi i 1983 befinder os i 200-året for Grundtvig, er det naturligt at filosofere over, om vi er for eksamensprægede, for meget eksamensskole, og for lidt »skole for livet«.

Grundtvig sagde jo mange hårde ting om eksamensskolen. »Den har som sit mål alene kundskabstilegnelse som betingelse for levebrød og

Anker Jørgensen gæster Ankerhus

stilling«. En sådan udtalelse, der jo nu er ca. 150 år gammel, kan man godt føle sig ramt af, for det er jo da meget karakteristisk for uddannelser i dag, det gælder et levebrød!

Og vi har også her på Ankerhus en faglig uddannelse, der forhåbentlig kan skaffe de uddannede et levebrød, men alligevel ved vi godt, at det menneskelige, det personlige er det afgørende.

Afslutningsvis kunne jeg blot udtale håbet om at den enkeltes personlighed udvikles og fremmes gennem arbejdet og gennem samarbejdet, med tilegnelse af de faglige problemstillinger, således at den enkelte kan nå frem til sit livssyn, hvorpå en gerning som lærer kan bygges.

Forårs-
semesteret

Denne periode har jo i sig selv et opløftende moment, den varsler forår! Og i år var der jo næsten ikke nogen vinter, og derfor kunne vi ikke rigtigt konstatere, om de energispareforanstaltninger som vi fik gennemført i perioden november 1982 til februar 1983, virkelig kan spare noget, Vi har nemlig fået dobbeltvinduer overalt i Hovedbygningen, isoleret taget på samme. Regensen og den tidligere rektorbolig fik også en ordentlig omgang. Vi håber derfor, at vores varmeregning nu vil blive mindre, og det er der meget, der tyder på!

Indendøre gik det faglige arbejde selvfølgelig sin gang, men en gruppe studerende fik den ide, at der skulle noget mere til, de ville lave en revy!!

Det gjorde de så, og fik sandelig også nogle lærere og den gamle rektor med på spøgen. Der blev prøvet og prøvet, og skrevet og kasseret. Masser af problemer! Men den 6. maj 1983 løb Ankerhusrevyen af stablen, og med stor succes!

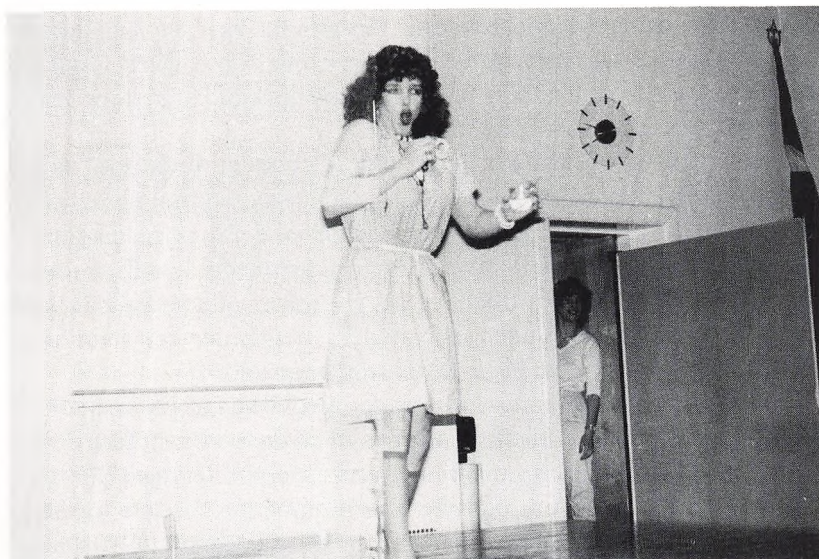
Af faglige begivenheder kan det nævnes, at der fra Direktoratets side kom to produktioner af betydning for uddannelsen:

1. Cirkulære om overflytning af studerende mellem de to seminarier.
2. Cirkulære om enkeltkursusordning ved husholdningsseminarierne.

Forsøgsun-
dervisning
på
3. semester

Men den største faglige begivenhed var forarbejdet til at opnå, at husholdningslærere kan blive kvalificerede til at undervise i samfundsfag ved efg-uddannelserne.

Den uhørte langvarige og bureaukratiserede forhandling med er-

Miss Ankerhus – en sangstjerne

hvervsdirektoratet, som Husholdningslærerforeningen og de to seminarier har ført i flere år om denne sag, fik i februar en foreløbig lysning!

Det blev vedtaget, at der skulle udarbejdes udkast til en forsøgsordning for 3. semesterfagene, med en større vægt på nogle samfundsfaglige discipliner, herunder politologi og videnskabsteori. Endvidere skulle fagene i semesteret samarbejdes mere, bl.a. i form af mere tværfaglighed, også i eksamen.

Dette arbejde blev overladt et lille udvalg fra de to seminarier, med Ninna Kiessling fra Suhr som formand og inspirator. Der blev arbejdet energisk, og først i juni måned var et færdigt udkast klar til at gå til de 2 direktorater, med henblik på at de studerende der måtte gennemgå forsøgsordningen naturligvis skulle være kvalificerede til undervisning i fællesfaget samtidsorientering.

Vi fik en foreløbig tilkendegivelse i løbet af juli måned, og sprang ud i forsøget med begge ben, uanset at den endelige godkendelse ikke forelå, den er først givet her i oktober. Om selve forsøget, om lærernes og de studerendes entusiasme, kan man læse andetsteds i årsskriftet!

Men spændende er det. Det har derimod ikke været spændende at samarbejde med Direktoratet for Erhvervsuddannelse! En mere bu-

reaukratisk og hævdenende offentlig forvaltning har jeg ikke mødt i mit mangeårige samarbejde med undervisningsministeriet! Gode argumenter og tidligere aftaler preller af mod et skjold af bedreviden og fuldstændig fastlåste synspunkter.

Jeg er lykkelig over at »vi hører under« et andet direktorat, og må sende gode nytårsønsker for de der til daglig skal administreres af erhvervsdirektoratet, jeg håber ikke at de oplever det som jeg har gjort!

Den videre forhandling om de allerede uddannedes kvalifikationer i samtidfagene foregår for tiden, og det er tanken, at der skal påbegyndes suppleringskurser under specialkursus' regie, der kan kvalificere husholdningslærere med 1972-loven som baggrund.

Disse forhandlinger er også ført under medvirken af Erhvervsdirektoratet og det har ikke medført, at mit syn på denne institution er blevet ændret. Har man een gang fra Erhvervsdirektoratet sagt 120 timer, ja, så fastholder man det trods alle gode argumenter fra flere forskellige sider, og har man lagt sig fast på en egentlig eksamen, selv for allerede uddannede, ja, så kan bjerget ikke rokkes!

Dimittender juni 1983

I slutningen af maj afholdes den første skriftlige eksamen og så går det slag i slag med skriftlige eksaminer, med mundtlige og med specialebedømmelse.

Men igennem nåede vi som sædvanlig. Skal der nævnes noget ekstraordinært ved denne eksamen, skal det nok være, at vor fjernstuderende, Helge Paulin fra Kolding, havde skrevet sit speciale på engelsk og på baggrund af specialeophold ved en amerikansk levnedsmiddelfabrik.

Fredag den 24. juni blev 8 nye husholdningslærere dimitteret. Det er det mindste hold i mange år, men der findes dog mindre hold tilbage i seminariets første år.

I min dimissionstale havde jeg valgt emnet: Initiativ og eksperiment.

Baggrunden for dette var dels, at vi på dette lille område stadig er nødt til at vise *initiativer* og være *eksperimenterende* for at hævde os, men også fordi vi i samfundet står over for mange omstillingsprocesser, der kræver at vi er eksperimenterende! !

Jeg kunne fremhæve, at Magdalene Lauridsens hele indsats var et stort og vellykket eksperiment, et strålende eksempel på at turde tage initiativ.

Af andre eksperimenter kunne jeg nævne uddannelse af kliniske dietister, der startede som forsøg, blev anerkendt, og nu er fastlagt ved en bekendtgørelse. Samtidigt kunne jeg bemærke, at den første kliniske dietist har åbnet egen praksis, at der er et forskningsprojekt på vej om kliniske dietister i almindelig lægepraksis.

Jeg kunne også som eksperiment nævne Husholdningslærerforeningens projekt, ansættelse af kostkonsulenter i kommunalt regie og medens dette skrives, ved jeg at der starter et pilotprojekt på baggrund af midler fra Ingefred Juul Andersens legat. Det er godt der er nogen der eksperimenterer.

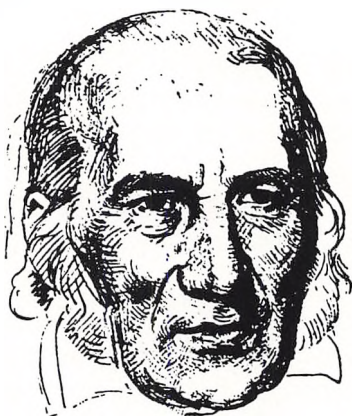
Som et lille åpropos kunne jeg berette om et speciale, der netop var afsluttet og bedømt meget positivt og hvor en læge på Rigshospitalet var blevet så begejstret for specialets formidlingsdel, at hun ville søge fondsmidler for at få det offetnliggjort.

Et godt initiativ.

Jeg sluttede min lille tale med at minde om Chr. Richards, måske ikke så kendte strofer:

Thi vil jeg råde hver ærlig kraft
 vær ikke angst for det høje
 sæt målet højt og forsagthed lavt
 og gå til fjelds, selv med møje
 op hvor det lufter over døgnets dom
 hvor knapt vi øjner hvad vi kævles om
 så skal I se
 fjeldenes sne
 vil nok engang lá sig pløje

Så kom sommerferien, og med den en dejlig sommer, hvor alle kunne hente kræfter til det nye skoleår, 1983-84.

N. F. S. GRUNDTVIG
 1783 — 1983

**SORØ-
 ARRANGEMENTER
 I
 SEPTEMBER**

Onsdag d. 7.-9. kl. 19,30

Ankerhus Seminarium:

»Grundtvig og folkeoplysningen - før og nu«.
 v. tidl. kirkeminister, højskoleforstander, generalkonsul Arne Fog-Pedersen, Flensborg.

Torsdag d. 15.-9. kl. 19,30

Sorø Børgerskole, sang- og musiklokalet:

»Sorø synger Grundtvigsange«.
 v. musikskoleleder Arne Gaardsted og musikpædagog Annette Jørgensen, Sorø

Tirsdag d. 20.-9. kl. 19,30

Sorø Bibliotek:

»Skolen i Søer«.
 v. generalsekretær Povl Honoré, København.

Tirsdag d. 27.-9. kl. 19,30

Lyngø Præstegård, Lyngøvej 8:

»Grundtvigs syn på kirkelig og folkelig frihed«.
 v. valgmenighedspræst Torben Damsholt Vartov, København.

Arr.

Sorøs Grundtviggruppe:
 Ankerhus Seminarium
 Sorø Bibliotek
 Amtsmuseet
 Lyngø Menighedsråd
 Turistforeningen

Alle er velkomne — Arrangementerne er gratis.

Efterårssemesteret indledtes med et stort fællesmøde, i Salen, idet det passede således, at alle mødte på samme tidspunkt nemlig mandag den 15. august kl. 10,00.

Som et nyt indslag i starten for nye studerende, havde ældste klasse, eller 7. semester påtaget sig at være »Rusudvalg«. Det forløb usædvanlig godt, der blev introduceret om mangt og meget og den traditionelle »Hyttetur« indgik også i programmet, men først 3 uger senere. Det viste sig at være en god pædagogisk opgave og jeg har med glæde bemærket, at de »nye« har udtrykt deres begejstring i vort lille lokalblad »Amøben«.

Vi kan igen i år meddele om udvidelser af lærerkorpset som konsekvens af den øgede tilgang.

Lærer-
rådet

Da optagelse af 2 spor til januar 1983 var en kendsgerning, måtte vi straks søge om 2 nye stillinger og fik dem bevilget med lynets hast. De blev besat af vor tidligere timelærer i biokemi og statistik, Hanne Hellberg Poulsen, der inden hun tiltrådte sin faste stilling opnåede graden lic. agro. skønt hun er uddannet cand. brom!

Den anden blev besat med nyligt udklækkede NHH-kandidat, Ulla Hardt, (Ankerhus 1981).

Endvidere var der brug for en timelærer i samfundsfag til august, dels på grund af forsøgsundervisningen, dels på grund af den større tilgang. Denne stilling blev besat med cand. mag. Helle Storm, der er her fra Sorø og uddannet fra Roskilde Universitetscenter.

Og så har vi været ramt af barselsorlov i dette år. For lærernes vedkommende var det Tove Secher, der nedkom med en datter den 7. juli, og af den grund ser vi hende ikke i efterårssemesteret.

Som vikar i bl.a. biologi har vi haft 2 lærere, først en kort tid. cand. brom. Tove Priess, og nu cand. scient. Minna Møller.

Her har barselsorlov også grebet »forstyrrende« ind, idet Inge Merethe Olsen fik en datter den 18. august 1983 og derfor også har meldt fra i efterårssemesteret.

I admini-
strationen

Som vikar fungerer Anna Munch, der netop den 15. september afsluttede sin efg-kontoruddannelse, som den første fra Ankerhus!

Vivi Svendsen er nu 3. års elev, og som ny 2. års elev er antaget Lone Majbritt Christensen fra den 1. oktober.

Som nye medarbejdere under reglerne om langtidsledige har vi i dette år sagt farvel til Anders Jørsum og Guri Hansen og goddag til Benthe Christensen (kantine og husholdningsskole), til Jytte Birch der

er medarbejder ved administrationen, og til Lars Peter Olsen (medarbejder hos pedel).

Omorganisering af Der er sket helt revolutionerende omvæltninger for kostafdeling og kantine med hensyn til »organisation«.

kostafdeling og kantine For det første, har vi i dette år fået ordnet alle »løse ender« med hensyn til kostafdelingens status, fordelingsnøgler, husholdningsskolens brug af hovedbygningens værelser og mindestuernes drift.

Et udvalg under Direktoratet har nu fremsendt de endelige regler, og det er ordnet til alles tilfredshed. Af de mange detaljer skal nævnes: Kostafdelingen er nu en officiel institution med egen status m.v. og den tidligere rektorbolig (Slagelsevej 66) er inddraget under Kostafdelingen. Kantine er udskilt fra Kostafdelingen i henhold til »Kantynecirkulæret«, herom skal berettes selvstændigt.

Mindestuernes drift er nu sikret ved at et beløb af seminariets tidligere egenkapital, er afsat til løbende vedligeholdelse.

Kantynecirkulæret indebærer, at kantine skal drives som en selvstændig enhed med begrænset støtte fra staten. Seminariet lægger lokaler og nogle driftsmidler til, og herefter skal en bestyrelse stå for driften på helt selvstændig vis.

Der er netop valgt en ny bestyrelse bestående af 3 lærere og 4 studerende. Jeg sidder som ledelsesrepræsentant uden stemmeret.

Samtidigt har Ingrid Krabbe Larsen, efter 24 år på Ankerhus meddelt, at hun pr. 1. januar 1984 slutter sit virke her. Derfor bliver den første vigtige handling for den nye bestyrelse, at ansætte en ny Kantineleder.

Vi håber at den nye ordning må kunne fungere og at kantine kan overleve på de spinkle, økonomiske midler.

Udadvendte aktiviteter Af disse skal der først berettes om læreres deltagelse i studie og konferencer i årets løb.

I april deltog Tove Secher i et seminar i Norge.

I juni deltog Hanne Hellberg Poulsen i et seminar i Umeå i Sverige.

Og i maj deltog Hanne Christoffersen og Inger Marie Jørgensen i den europæiske ernæringskongres i Amsterdam. Herom er der en selvstændig beretning andetsteds i årsskriftet. Desuden har der været livlig kursusvirksomhed i indlandet med deltagelse af Magny Andersen i Privatiseringskonference, Britta Lambæk i konference om Sundhedspædagogik, Inga Kristoffersen i kursus om renholdsteknologi m.v.

Selv har jeg været i Umeå her i efteråret til årsmøde i Nordisk

samarbejdskomite for Husholdningsundervisning og i Gøteborg til 20-års jubilæum i Nordisk Højskole for Husholdningsvidenskab.

Direktoratet for de videregående uddannelser nedsatte tidligt på året en arbejdsgruppe, der skulle udarbejde en rapport om situationen vedrørende ernæringsforskning- og uddannelse i Danmark.

Jeg fik på vegne af husholdningsseminarierne og Specialkursus sæde i denne gruppe, der består af 17 højtplacerede videnskabs- og embedsmænd.

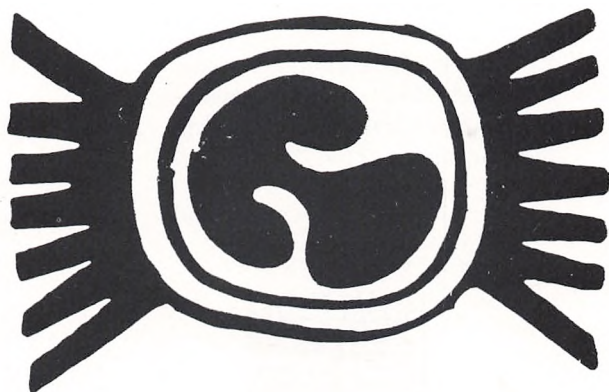
Der har været 9 møder og flere undergruppemøder, og et stort arbejdspress med masser af papir.

Rapporten ventes hver dag og jeg skal derfor ikke røbe nogen konklusioner her. Men interessant har det været, at opleve hvor forskelligt det kan være at forene synspunkter, men der har været udvist et særdeles dygtigt formandsskab af kontorchef Jørgen Højmark Jensen Statens Levnedsmiddelinstitut.

Rapporten kan forhåbentlig få nogle positive konsekvenser for er næringsforskning og uddannelse, samt danne baggrund for at realisere en dansk ernæringspolitik.

Så gik igen et år – 1983 – året hvor det er 60 år siden at seminariets hovedbygning blev indviet, lige så længe siden at tårnuret blev startet, lige så længe siden at de første husholdningslærere med en anerkendt eksamen blev dimitteret, med øje for det historiske, vil vi fortsætte ind i den uvisse fremtid, med initiativ og eksperiment.

Tak til alle for 1983

Hilsen til mange

Tak for gode år og gode venner

1932

1982

Sensommersangen

Dagene rinder, årene er svundet,
sammen vi virked for, hvad vi har vundet,
sammen vi leged lyse vår og sommer,
før høsten kommer med frugt.

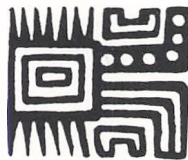
Venner vi gamle grånet mand og kvinde,
tavse vi skuer Nebobjergets tinde,
bort over fortids skønne tabte lande,
stille vi stande med fred.

Vejen er spærret ud mod fremtidsgerning,
vi kaster livets sidste gyldne terning,
måtte vi vinde tro som hvedens kerner,
som mulden værner til vår.

Løvfaldets stunder har vi end tilbage,
fyldte med freden ej med sorg og klage,
livsløbets kilde strømmer stille stille,
dråber i drømmenes hav.

Lykken må signe kræfterne så svage,
farve med solskin sensommerdage,
håbet om minde trøster sjæl og sinde,
mens tider rinde så tyst.

Johanne og Soren Anton Lundgaard

Året 1983

ved Nanna Hørluck Hansen.

Hvert år på denne tid skal oplevelserne fra det sidste år samles, og jeg har derfor også fundet de billeder frem, som er taget i årets løb.

Hvad er der sket af specielle ting i årets løb, og hvad er specielt nyt?

Svaret er: »Det der præger skolen udover rammerne og medarbejderne, er de elever som deltager på det enkelte kursus«.

Som omtalt i sidste års elevskrift afsluttede vi perioden inden efterårsferien med temaet: »Miljørigtig husholdning«. Senere på kurset vendte vi mange gange tilbage til temaet, blandt andet i form af foredrag som nogle af grupperne havde hørt, men som de foreslog for alle elever. En repræsentant fra »leve som før«, besøgte os igen, og det blev en dejlig eftermiddag med stort engagement.

Efteråret
1982

Forældreaften for efg og almen hold afholdt vi to aftener i november. Det blev et par gode aftener. På forældreaften for efg-eleverne var der afsat tid til at diskutere uddannelsen og besvare spørgsmål. Eleverne klarede deres opgave i forbindelse med forældredagen fint.

Almen holdet havde udover opgaven med bespisningen sørget for underholdning, lærerne blev bragt for »den høje ret«, et morsomt indslag, ikke mindst for lærere og elever.

Afslutningen for holdene var delt, på grund af forskellige starttidspunkter. Vi sagde således farvel til almen holdet og efg holdet, den 17. december, mens køkkenledereleverne blev på skolen til den 22. december. De sidste dage for køkkenledernes vedkommende, gjaldt den praktiske prøve i køkkenet.

Den 10. januar kom 18 nye elever til almen holdet, desuden kom 43 efg-elever og 28 køkkenlederelever tilbage til andet skoleophold.

Foråret
1983

Almenkurset i foråret var bygget op over emner/temaer, hvor at elever var med til at vælge ca. halvdelen. I løbet af kurset planlagdes en hyttetur i maj måned. Cykelturen gik til et smukt område øst for Ringsted. Elever og lærere var efter turen enige om, at en hyttetur bør placeres tidligt på kurset for at ryste eleverne godt sammen.

Efg-holdet, det største trin-2-hold vi har haft, startede med en omsamlings uge, hvor eleverne meget selvstændigt skulle arbejde med spørgsmål omkring praktikpladsen og viden fra skoleopholdet, trin 1.

EFG-kokkenassistenter – juni 1983

Det blev en udmærket uge der blandt andet viste eleverne hvor forskellige institutionerne er med hensyn til størrelse, serviceniveau, normeringer o.s.v. Denne uge var en god introduktion til resten af kurset. Efg-eleverne blev på kurset opdelt i to klasser med fire øvelseshold.

Køkkenledereleverne startede kurset på baggrund af et nyt cirkulære af 4. januar 1983. Med cirkulæret førte en omlægning af undervisningen, idet den nu er mere tværfaglig. Timetallene er ændret således, at timerne på afsluttende kursus fordeler sig således:

Almenfag	110 timer
Institutionskost	260 timer
Institutionskøkkenledelse	260 timer

desuden er der afsat timer til prøven.

Fastelavn

Kl. august

Undervisningen byggede på tværfaglighed i emnerne: køkkenet som arbejdsplads, unge, børn, ældre, ressourcer/danske produkter, sundhed og sygdom og enkeltmåltider. Køkkenledereleverne var meget medansvarlige for emnernes indhold og ugernes forløb samt opsamlingerne efter hvert emne.

Specielle arrangementer

I foråret havde vi mange gode fællesarrangementer bl.a. fester, foredrag og underholdning. Foredragene var:

Karen Zimsen: parforhold og samliv.

Erhardt Riis: alkohol.

Tove Nielsen: vold og voldtægt.

Lola Blaidel: oplæsning og egne digte.

Foredrag om »leve som før«.

ALmenholdet havde forældreaften i april, igen klarede eleverne opgaven glimrende, det var en aften vi alle kunne glæde os over.

Efg holdet havde praktikværttag den 30. maj. Fuldmægtig Torben Møller orienterede om: Det faglige udvalg for køkkenassistent uddannelsen, derefter var der afsat tid til en diskussion omkring uddannelsen.

Maj måned og første uge af juni, var for nogle elevers vedkommende præget af ekstra stor travlhed, et skyldtes prøver på F.U.A. niveau i

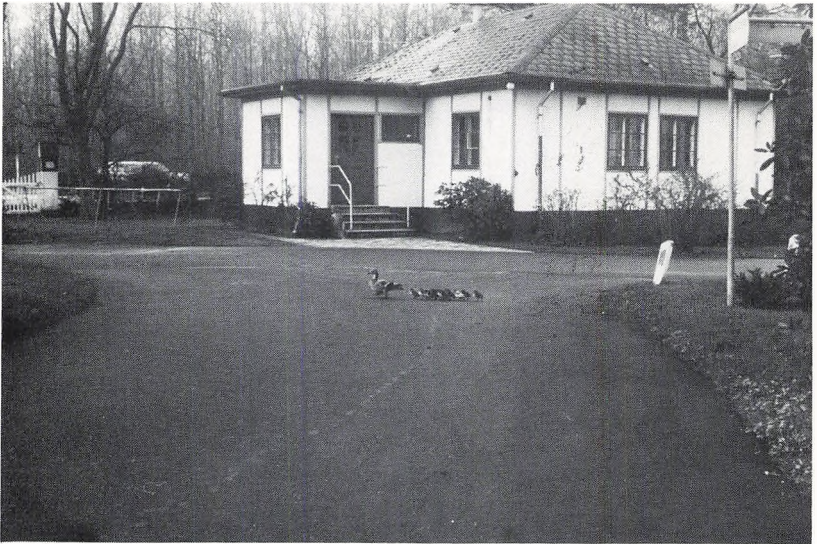
Almenhold – juni-juli 1983

EFG-ernes sidste aften, lærere opsamles

Køkkenledere – maj 1983

Forår på Ankerhus – Andemor på vej til søen

fagene naturlære, engelsk og matematik og kemi på h.f. niveau. Køkkenlederne havde desuden afsluttende prøve med en tværfaglig skriftlig opgave efterfulgt af en mundtlig kommentering.

Køkkenlederne holdt afslutning den 28. maj, efg køkkenassistenterne og almen holdet holdt afslutning den 3. juni, begge dage var meget festlige med mange gæster.

I august ankom de fleste elever nogensinde til skolen, ialt: 27 almen elever, 33 køkkenlederelever og 49 efg elever. Eleverne bor stadig fordelt på 1. og 2. sal på hovedbygningen, i elevboligerne Petrol, Oliven og Hyben samt 11 elever på Pedersborghjemmet.

Almenholdet begyndte kurset med to ugers undervisning inden de cyklede til en hytte ved Karrebækstrand. Efter hjemkomsten fortsatte kurset med forskellige temaer bl.a. sundhed/sygdom og selvstændig husførelse og selvvalgte temaer, bl.a.: misbrug, vold og at være anderledes.

Køkkenlederholdet er begyndt på undervisningsplanerne der nu kun indeholder 4 fag: institutionskost, institutionshygiejne, arbejdsplanlægning og almen fag samt evt. valgfag. Kurset er bygget op over emner f.eks.: kød, grøntsager, mælk o.s.v. alle fagene på nær almene fag inddrages i emnerne.

Efteråret
1983

EFG-holdet – august 1983

Almenhold – august 1983

EFG-holdet – august 1983

Efg holdene har givet udtryk for at fagene var fordelt på for mange lærere, i dette efterår har vi forsøgt med to klasser og lærere til samme fag, således at det enkelte hold ikke har så mange lærere i køkkenet og således at mange små fag er integreret. Det ser foreløbig ud til at være en god nyskabelse for holdet.

I dette efterår tilbydes følgende valgfag til eleverne: svømning, sport, gymnastik, filmkundskab, hobbymad, familiekundskab, lædersløjde, førstehjælp grundkursus og udvidet, matematik, engelsk og naturlære.

I dette efterår har der foreløbig været følgende specielle arrangementer:

Foredrag af Eva Skærbæk: Om at gå på vandet.

Foredrag af Niels Pedersen: Om Grundtvig.

Forældreaften for almenholdet i september.

Fællesaftener med konkurrencer, spil, folkedans, besøg på Pedersborghjemmet og meget mere.

Vi er kort og godt igang med et dejligt efterår med 3 hold elever som arbejder i og uden for den planlagte undevisningstid.

I det forløbne år har vi haft mange gæster, dels mange uger med 9 klasses introduktionskursus, dels folkeskoler og husholdningsforenin-

Efterår

Elevmøde – 25 års jubilarer – husholdningsskolen

ger. Yderligere har vi deltaget i et projekt omkring ligestilling- en temauge for 9 klasser elever.

Lærerrådet

I efteråret 1982 havde Ingelise Christensen to måneders orlov på grund af ekstra arbejde i Husholdningslærerforeningen. Ingelises samtidsorienteringstimer blev overdraget Hanne Woller i november/december.

Efter jul var den eneste nye lærer Steen Nørreslet, som overtog faget matematik.

Ingelise Christensen blev pr. 1. juli 1983 ansat som forstander på Sorø Husholdningsskole. Vi er meget glade for stadig at have Ingelise i byen som kollega, men vi vil savne hende her på skolen som lærer.

Fra august er lærerne, til undervisning, fordelt således på de enkelte hold:

Almenholdet:	Aase Christensen, Marianne Riishøj Henriksen, Ilse Asmussen og Kirsten Schrøder.
EFG-holdet:	Lis Henriksen, Mette Henningsen, Vibeke Jørgensen sen, Liselotte Krøyer og Kirsten Egholm Petersen.
Køkkenlederholdet:	Bente Jegstrup, Ruth V. Jensen, Bente Ladefoged Petersen og Kirsten Lillelund Sørensen.

I februar afholdtes licitation over lærerbolig på »trekanten«, jordstykket ned mod Pedersborg Sø bag Pavillon. Byggeri

Huset er nu færdigbygget, og ligger med dejlig udsigt udover Pedersborg Sø. Det 130 m² store hus er allerede beboet, idet Marianne Riis-høj Henriksen flyttede ind i august sammen med Hans og deres tre børn.

Det er dejligt at vi nu har to lærere boende på skolens område.

Gul køkken, køkkenet som blev bygget i 1904 og ombygget i 1969, er blevet ændret lidt, således at eleverne har bedre spiseplads og bedre plads til 14 elever i køkkenet.

Skoleåret 1982/83 har været travlt og det mærkes tydeligt at vi nu er så mange elever og derfor også flere lærere. I løbet af et skoleår sker der mange ting man glæder sig over, eller måske sker der ting man synes skal ændres, oftest er vi bedst til at gøre opmærksom på det sidste. Med dette elevskrift skal der også lyde en tak til alle medarbejdere som har udført et stort engageret arbejde i det forløbne år.

Tak til alle for året 1982/83.

Nanna Hørlück Hansen

Husholdningsskolen set fra den anden side af søen

Englandstur

A-holdet fra årgang 1973 har siden vi forlod Ankerhus hvert år arrangeret en sammenkomst, som der altid har været god tilslutning til. Vi skiftes til at holde festen en week-end, og vi mødes med mænd og børn.

Første gang var vi hos Alice Thorndal, men siden er hun med familien flyttet til Cambridge i England, så det er ikke meget, vi har set til hende siden. Dog har hun hvert år ringet til os i løbet af den week-end, vi var samlet.

Da vi nu i år havde 10-års jubilæum, mente vi, at det måtte fejres, så dette års A-holdsfest blev holdt hos Alice i Cambridge.

Vi var 19 personer heraf 4 børn afsted i dagene 11.-15. maj.

Jyderne rejste over Esbjerg-Harwich og sjællænderne (med omliggende øer) kørte gennem Tyskland og Holland, og så mødtes vi alle hos Alice og blev meget hjerteligt modtaget af hele familien. Ud af 13 fra A-holdet var vi 9 piger samlet. Vi boede på hotel eller »bed and breakfast«, men holdt velkomstfest og A-holdsfest hjemme hos Alice, og vi havde alle nogle skønne dage i Cambridge. Værtsparet viste os rundt i byen med alle de imponerende universiteter, og vi fik også en tur på floden, hvor vi stagede os frem i pramme ligesom studenterne gør. Den sidste dag var nogle af os med Alice og Hans ude på landet på picnic-tur, mens andre tog til London eller på besøg hos bekendte.

Det var en tur, vi alle vil mindes med glæde. En stor tak skal lyde til Alice og hendes familie for jeres gæstfrihed.

A-holdet årgang 1973.

Lene Christensen

Elevmødet 1983

»Septembers himmel er så blå« - det er 1. lørdag i september, og hvis der er tid og kræfter, er det dagen, hvor man »smutter« en tur til Sorø, får ribbet lidt op i en svunden tid og må konstatere, at den »gamle« skole stadig »oser« af miljø.

Årets elevmøde var positivt præget af lidt småændringer i programmet, forårsaget af den gruppedrøftelse vi havde ved sidste års elevmøde.

Omkring 230 var tilmeldt elevmødet, kl. 13,45 åbnes mødet med velkomst af Henny Bjerre Christensen og vi synger »Et jævnt og muntert virksomt liv på jord«. For at markere Grundtvigs 200-års dag, er årets foredragsholder tidligere forstander for Osted fri- og efterskole, Niels Pedersen, der foredrager om »Også lidt om Grundtvig«. Et gigantisk liv, men meget lidt værdsat mens han levede, han måtte lide den tort, at blive sat under censur, som varede resten af hans liv, og for nutidens mennesker er det vanskeligt at forstå, at »Den signede dag med fryd vi ser« - har været forbudt i den danske folkekirke. Men N.F.S. Grundtvig har været med til at skabe nogle livsholdninger, som vi stadig sætter pris på.

Et særdeles smukt, levende og muntert foredrag, som efter Niels Pedersens ønske blev sluttet af med »Bladet i bogen sig vender«.

Umiddelbart efter foredraget afholdes der generalforsamling.

Endnu en gang må vi mindes en ældre medarbejder fra Ankerhus som er gået bort. I elevforeningen var Karoline Buckhøj et højt skattet medlem af bestyrelsen igennem 14 år. Forsamlingen rejser sig.

Om næste punkt kunne jeg fristes til at skrive - same procedure as last year - valg af dirigent, Gustav Nedergaard (han er nu helt god til det).

Formanden aflægger beretning og herfra kan vi erfare

- at gruppearbejdet har resulteret i at middagen deles.
- at der ikke længere vil være planlagt underholdning under middagen.
- at tilberedning og servering af middagen på seminariet er givet i enterprisen til studerende på 5. semester.
- at medlemstallet i dag er 1119.
- at vi næsten hvert år har diskussion om jubilars delttagelse i elevmødet, da der altid er nogen som ikke er medlem.
- at formanden endnu en gang må fastholde, at man kun kan deltage i denne dags arrangement, hvis man er medlem.
- at tre eksemplarer af årsskriftet er blevet indbundet. Et eksemplar er solgt til seminariet.
- at der i det forløbne år har været en del runde fødselsdage, hvor foreningen har markeret sig. Derfor det forholdsmæssigt store beløb til gaver på regnskabet.
- at der i lighed med tidligere år er lagt blomster på gravene.

Beretningen sættes til godkendelse og godkendes.

Derefter er der regnskabsaflæggelse ved kasserer Ingrid Krabbe Larsen. Regnskabet godkendes.

Kontingentet foreslås forhøjet til 40 kr. og 20 kr. for nyindmeldte det første år. Dette vedtages uden diskussion.

Formanden får igen ordet for at takke de to afgåede medlemmer af bestyrelsen, Ingrid Krabbe Larsen og Hanne Holm Hansen. Det er med vemod at vi siger farvel til dem, de har begge udført et stort arbejde og især Ingrid Krabbe Larsen, som har bestridt kassererposten, har lagt utroligt mange timer i dette arbejde, for slet ikke at tale om alt det andet, som Ingrid bare har sørget for. Vi vil savne dem begge meget. Begge får overrakt en smuk Bjørn Wiinblad vase.

Istedet for Ingrid Krabbe Larsen er Karen Jørgensen valgt blandt lærerne på seminariet som deres repræsentant i bestyrelsen.

Hanne Holm Hansens afløser blev Inge Christensen og suppleant blev Nina Sellebjerg.

Under eventuelt omtaler formanden jubilæumsfonden og vil gerne høre medlemmernes forslag til evt. anvendelse.

Fra forsamlingen kom to forslag.

1. Udsmykning af det nye kollegium.

2. En hytte hvor husholdningslærere kunne samles.

Bestyrelsen modtager meget gerne andre forslag.

Til slut går Ingrid Krabbe Larsen på talerstolen og takker for gaven og det gode samarbejde i bestyrelsen.

Næste programpunkt er eftermiddagskaffe, som indtages i de respektive lokaler på seminariet og på husholdningsskolen. De af os, der drak kaffe på seminariet, må nok konstatere, at det i denne sammenhæng var sidste gang, vi satte tænder i Ingrids lækre kringle - ak ja - alting får en ende - stadigvæk.

For de, som var interesserede, kunne der efter kaffen høres nyt om skolevirksomheden ved Gustav Nedergaard og Nanna Hørluck, og derefter var der rundvisning på de to skoler.

Dagen sluttede med en hyggelig middag på såvel husholdningsskolen som i Salen, og jeg hører stadig til dem, som synes, at den bedste underholdning under en middag er den, gæsterne leverer. Der blev både sunget, præsenteret jubilarer og hvad dette medfører af morsomme oplysninger. Inger Johanne Ulvestad fra Norge, 25 års jubilar, holdt en meget charmerende, varm og levende tale på sit holds vegne og sluttede med at overrække blomster til Gustav Nedergaard og Henny Bjerre med tak for det store arbejde, der blev gjort for at holde sammen på foreningen.

Til slut skal der lyde en tak til alle, der har bidraget til at festligholde denne dag ved deres tilstedeværelse - ved deres store arbejdsindsats og på gensyn 1. lørdag i september 1984.

Lisbeth Skafte Christensen

Vegetarkost på Haslev udv. Højskole

Af Kirsten Schmidt, Haslev, køkkenleder fra Ankerhus - maj 1982

Undertegnede er blevet bedt om at skrive lidt om vegetarkost. Dette emne er jo meget oppe i tiden, meget bredt og slet ikke et entydigt begreb. Men jeg vælger at behandle det ud fra vore forudsætninger på H.U.H., hvor vi i øjeblikket laver mad til 90 mennesker hver dag; heraf er ca. 12 vegetarer.

Indledningsvis må jeg hellere fortælle om ideen bag og holdningen til vores måde at lave vegetarisk mad på. På mange foregående hold (vi får nye hold jan. og aug.) har været vegetarer, men først nu i efteråret er vi begyndt at lave kødløs mad hver dag.

Vores idé er først og fremmest at lave mad uden okse- og svinekød, fjerkræ og fisk. Næste mål bliver så, at retterne ikke må blive urimeligt dyre. Der er vi så heldige at kunne få dækket denne post, fordi vi selv avler de fleste grøntsager og frugter, eks.: porrer, løg, selleri, gulerødder, kartofler, gr. bønner, hvid- og rødkål, tomater, persillerod, æbler, pærer, blommer o.s.v. Vi bruger desuden altid rester, enten i en ny ret eller som lun ret til aftensmåltid. Vi prøver at lave maden spændende, anderledes og efter fri fantasi. Desuden gør vi meget ud af pyntning.

Middagsmåltidet bliver der gjort mest ud af. Vi skæver altid til normalkostens madplan, idet vi tit kan bruge dele af denne til vegetarretten. Det skal lige indskydes, at der er fast »grøddag« + »vegetardag« for alle elever een gang om ugen. Skal normalkosteleverne f.eks. have pizza, ja, så er det oplagt, at vegetarerne får ditto, bare med grøntsagsfyld alene. Alle elever får serveret grovbrød til retterne. Da vi har konfektionsovn, får vi mange ovnretter, hvilket sparer tid og fedtstof. Salat og råkost serveres efter årstidens grøntsager, og her skal man ikke være bange for at sætte forskellige grøntsager sammen. Meget populær er grøntsager i striber, f.eks. spirer, rå rødbeder m. feteost, rå løg, gulerødder, kartofler og ærter. Ymersovs m. forsk. krydderurter til.

Til aftensmåltidet fås, foruden rest fra middag eller anden lun ret, æg, tomat, figen, rissalat, agurt og ost m.m. Altid rigeligt brød til. Karse og spirer har vi altid, og spirer fås i mange variationer, det er nemt og billigt, eks.: linsespirer, lucernespirer og gr. sojabønnespirer.

Men hvorfor spiser nogle mennesker ikke kød? Nogle af vore elever har udtalet, at de føler sig bedre tilpas ved ikke at spise kød. De synes også, at det kød og kødpålæg, vi i dag spiser, er så fyldt med tilsætningsstoffer og behandlet på andre måder, at det ikke er værdifuldt at spise! Mange har desuden den opfattelse, at en kødspiser »bruger« ca. 5 gange så meget korn og grøntsager som en vegetar.

Hvorom alting er, og der kunne nævnes adskillige flere grunde, ja, så er jeg

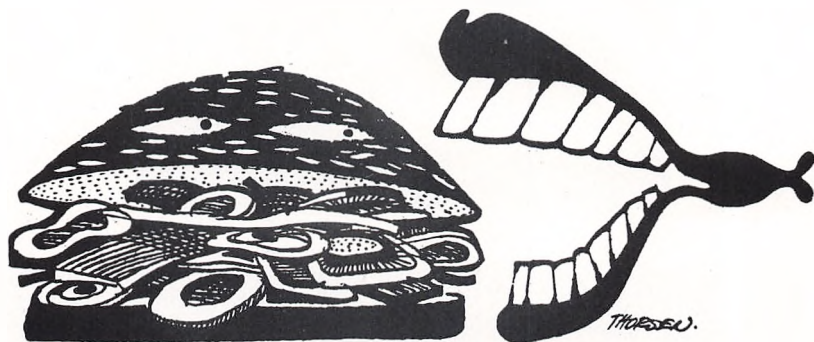
overbevist om, at vi, der har med mad at gøre, i de kommende år vil møde flere og flere, der lever vegetarisk.

Hermed god fornøjelse
Kirsten Schmidt

Vegetarplan – september måned

5. Sammenkogt bønneret i ovn, gulerødder, bønner og butterdej over.
Frisk frugt.
6. Opbagt grøntsagssuppe m. flütes.
Blommegrød m. sødmælk.
7. Rødbedesalat m. løg og fetaost. Grovbrød.
Koldskål m. hindbær.
8. Ovnret m. linser, spinat, ost og æg/mælk over.
Frugtsuppe.
9. Grøntsager i striber, kold sovs og brød.
Budding m. saftsovs.
10. Risengrød m. kanelsukker og saftevand.
Æbler.
11. Linseret. (Bag på posen). Brød.
Råkostanretning. Kold sovs.
12. Lagt i striber i stort fad: kartofler, rest grøntsager, reven gulerød, rødbedesalat. Kold sovs.
Lun æblekage.
13. Grøntsagspizza.
Frugtgrød m. sødmælk.
14. Ostegratineret grøntsagsret m. brød.
Ymer m. hj. la. müsli.
15. Skrællede asier m. kartoffel-, løg-, æble-, og gulerodsfyld.
Koldskål m. ristede havregryn.
16. Osteinretning.
Frisk frugt.
17. Mannagrød.
Æbler og gulerødder.
18. Linser, ris og gr. bønner m. krydret tomatsovs.
»Spejlæg«, ananas, abrikos og fløde.
19. Indbagt i brød: løg, gulerødder, linsespirer, æbler og tomater.
Kaffe og te m. ostestænger.
20. Grøntsagsgratin.
Jordbærgrød m. sødmælk.
21. Bønne- og grøntsagssuppe m. krydderflütes.
Halverede æbler m. creme. Bagt i ovn.

22. Biksemad m. kartofler, løg, gulerødder og ærter. Persille.
Citronpie.
23. Tomatsuppe m. nudler og flutes.
Risdessert.
24. Byggrod.
Pærer og gulerødder.
25. Grøntsagslasagne m. grøn salat.
Ymerfromage m. sovs.
26. Kartoffelmos m. svitsede grøntsager.
Øllebrød m. flødeskum.
27. Grøntsagssuppe m. flutes.
Frisk frugt.

Fast food

Af Lise Kalkrup, forfatter

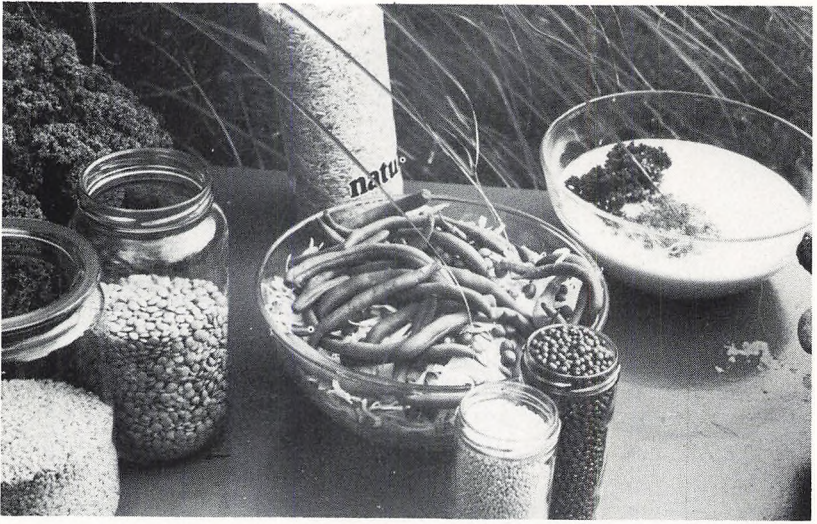
det er så nemt
at slippe grebet
om kruspersille
og skinkesteg
det er så nemt
med lørdagskylling
med mandagsfritter
og pizzadej

det er så nemt
at slippe troen
på sit eget værk
og livsværdi'r
det er så nemt
at se i kassen
det som nogen gør
og andre si'r

det er så nemt
at glemme livet
på godt og ondt
og slid og slæb
det er så nemt
at ta' en burger
la andre klare
alverdens stræb.

Almenholdets hyttetur til Karrebækstorp fra den 14.-17. august.

Den 1. august mødtes vi for første gang på Ankerhus.

Vi var allesammen død forvirrede af alle de nye mennesker og indtryk, men senere på dagen da almenholdet var samlet for sig selv, fik vi en masse at vide, bl.a. at vi skulle på hyttetur til Karrebækstorp.

Kirsten fortalte os om turens formål: Vi skulle rystes sammen, lære hinanden at kende, komme lidt væk fra skolen og have det rart sammen. De fleste af os tænkte nok: »Det går aldrig« – og så cykle 40 km!

Vi startede allerede torsdagen efter, med at planlægge. Vi blev delt op i forskellige grupper, en mad-, en underholdnings-, en aktivitets- og en huskesedelgruppe.

Endelig kom søndag den 14. august, hvor vi skulle starte. Vi var heldige med vejret. Vores første mål var Holløse Mølle. Der spiste vi vores medbragte madpakker, og kikkede på plantefarvede garnnøgler, strikkesøj og andre spændende ting.

Derefter kørte vi med godt humør og ny energi videre.

5 ½ time efter afrejsen fra Ankerhus ankom vi til hytten. Udenfor sad 3 endnu mere glade og veloplagte elever. De var nemlig blevet kørt derned

Hyttetur

Hyttetur

(p.g.a. sygdom), og havde derfor ikke ondt i rumpetten. Vi orkede kun lige at spise en bolle og drikke noget te, får vi gik lige på hovedet i seng.

Om mandagen gik den ene halvdel en tur til Karrebæksminde, hvor vi bl.a. var hos en keramiker. Resten lavede nogle dekorationer af tørrede blomster, gik ture og slappede af. Om aftenen havde underholdningsgruppen sin debut. Vi skulle lave »gæt og grimasser«, sangleje og små sketches. Derefter gik vi allesammen til ro.

Om tirsdagen byttede vi, sådan at den gruppe som havde været hjemme dagen før, gik til Karrebæksminde. De andre hyggede sig med at ligge i solen, bade og foretage sig forskellige andre småting. Dagen sluttede med æbleskiver som Hanne, Birgitte og Gitte med stor omhu havde bagt om eftermiddagen. Vi hyggede os vældigt, sang en masse forskellige sange og hoppede rundt.

Senere blev vi enige om at gå til ro, men i virkeligheden var det kun Kirsten, Ilse og Bølle (Ilses elskede og ivrigt omtalte hund) som gik til ro. Vi andre lavede ballade og fortalte spøgelseshistorier til langt ud på natten.

Så om onsdagen skulle vi allerede tilbage igen. Vi pakkede vores habengut, smurte madpakker, gjorde rent og drog igen afsted mod Sorø. Det var en hård tur, fordi der var meget modvind og mange bakker.

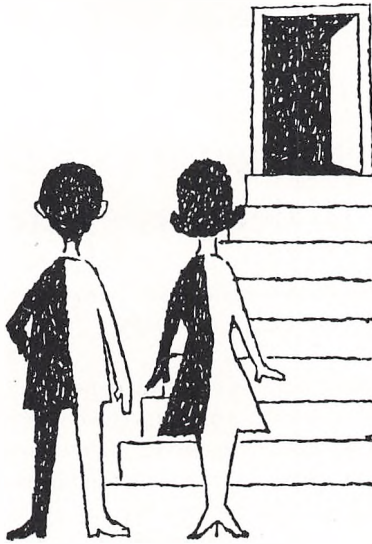
Heldigvis kom vi ikke allesammen hjem på samme tid! Vi havde nemlig ikke været rigtigt i bad siden vi tog hjemmefra. Tænk hvilke kø'er der kunne være blevet! Dagen efter snakkede vi om turen. Vi fandt ud af, at den var meget god. Der var et par enkelte negative bemærkninger, bl.a. om badefor-

holdene, drikkevandet og stranden. Men ellers var det kun positive ting der blev sagt.

Vi var allesammen enige om, at vi kendte hinanden meget bedre nu, og var blevet rystet godt sammen.

Det var en god tur.

Hilsen Almenholdet, Efterår 1983

Forfatterne

Beretninger fra studierejse til det fjerne østen

Fortalt og skrevet af to husholdningsstuderende ved Ankerhus Seminarium, som har været på 1 års rejse i Indien, og nu har genoptaget studierne sommeren 83 efter 1 års orlov.

Den i begyndelsen meget impulsive tanke, der opstod under eksamenslæsningen, om at tage $\frac{1}{2}$ års orlov fra Ankerhus Husholdningsseminarium til fordel for en tur til Indien, udviklede sig efterhånden til en meget bevidst, målrettet studietur. (Denne kom ikke kun til at vare 6 måneder, men derimod 10 mdr. hvoraf de første 2 måneder gik med en busrejse derved; 1 måned i Nepal, og endelig tilbragte vi de resterende 7 måneder i Indien).

Begrundelsen for at tilbringe 2 mdr. i en bus, fremfor den mere komfortable og tidsbesparende flyrejse var hovedsagelig, at vi ønskede at opleve kulturforandringen fra vest til øst på alle områder, både de religiøse, kulturelle, folkemæssige, sproglige, kulinariske samt landskabsmæssige. Iøvrigt forberedte denne busrejse os til at kunne klare senere strabadser, bl.a. var det en prø-

velse at køre gennem den iranske ørken i 40 graders varme, vindens temperatur på 60 grader celsius med kun 1 enkelt dunk vand til 26 personer.

Men trods strabadserne var busturen en stor oplevelse, hvor vi lærte at leve under yderst primitive forhold, bl.a. uden at vide, hvornår vi igen fik mulighed for at vaske os i en halv spand vand.

Undertiden overnattede vi på taget af bussen, hvor vi den efterfølgende morgen ofte fandt os omgivet af en stor flok nysgerrigt gloende mennesker.

Turisternes Nepal – og det virkelige Nepal

Efter 2 mdr. nåede vi kongedømmet Nepal, som både har flade sletter samt verdens højeste bjerg, Mt. Everest, hvor Lene iøvrigt fejrede fødselsdag med dette i baggrunden. Nepal er idag blevet en udpræget turistattraktion, hvor turister strømmer til for at gå på bjergvandring, og en del benytter bl.a. de lokale porters, der kan bære op til 80 kg på ryggen, og ofte går i bare tæer, endda også i sne. Som de fleste andre skulle vi også på bjergvandring - men vi bar dog vores egen bagage. På disse lidt for kommercielle ruter, møder man ikke umiddelbart den store fattigdom. Men bevæger man sig en smule bort fra hovedpulsåren, skal man ikke langt ud i landsbyerne, før fattigdommen begynder at melde sig i form af underernærede børn, børn der lider af kaswhiorkor etc.

Efter bjergturen besøgte vi en af de mere velstående nepalesiske familier, hvor vi fik ømme bagdele af at ride på elefant i 2 dage. Her oplevede vi en me-

get progressiv landmand, der forstod at udnytte de mange muligheder, klimaet og naturen byder på. Havde landet de nødvendige ressourcer til at udnytte dyrkningssæsonerne, biogasanlæg, vanding etc., kunne landet blive selvforsynet med deres vigtigste næringsmiddel - ris, istedet for at importere fra Indien.

Vort første Indien

Det indtryk, vi fik af Indien ved at rejse på egen hånd, adskilte sig væsentligt fra vore fælles oplevelser med busfolket. Måske fordi vi havde et mål med rejsen, blev vi overalt i Indien modtaget med den største gæstfrihed og interesse, af helt ukendte familier i alle sociale lag, såvel som på de mange uddannelsesinstitutioner vi besøgte.

Den første selvstændige togrejse var vi lidt beklemte med, men da vi var havnet midt i et bryllupsselskab på ca. 60 personer og blev inddraget i deres kreds, forlod vi toget med kun positive og gode minder, hvilket sikkert var en meget god start. Vort første stop blev i Indore, hvor vi skulle besøge en indisk sygeplejestuderende, og her løb vi ind i Kasturba Gandhi's Memorial Trust. Denne trust, eller forening blev dannet for at føre Gandis kones sociale arbejde videre efter hendes død. Formålet er hovedsagelig at højne kvindernes vilkår, specielt blandt landbefolkningen. Vi var med ude i et par landsbyer, hvor kvinderne stadig vasker blikfæde af i mudder lige bag familiens bafalo på trods af 15 års undervisning. Men kastesystemet, der stadigvæk eksiste-

rer, selvom det i teorien er udsløttet, er en stor hæmsko for udviklingen. Fx. byggedes der stadig store åbne brønde, da folk fra forskellige kaster ikke må røre ved hinanden, og dermed heller ikke hente vand fra samme sted. Derfor byggedes der meget uhygiejniske åbne brønde, så hver kaste kan hente vand fra hvert sit verdenshjørne. Det sociale arbejde er en langsommelig proces, da blot det at vinde folkets tillid tager år.

Indernes gæstfrihed

For at give et eksempel på indernes gæstfrihed, mødte vi et par unge mænd i Indore, 600 km fra Bombay. Da de hørte om vores planlagte rute samt 2 dages ophold i storbyen Bombay, tilbød de os straks husly. To dage senere stod vi udenfor forældrenes dør med et brev i hånden fra sønnen. Men familien, der var af de mere velstående, stod netop og var på vej til et bryllup. Selvom vi stod i vores eneste udslidte kjole, tilbød de os straks at komme med. Det blev også lidt af en oplevelse med ca. 2000 mennesker, flimmer og glimmer overalt - et overdådigt syn, specielt da vi stadig havde synet af Bombays slum, som er det største slumområde i Asien, friskt i erindringen. Kontraster af dette format stødte vi på gang på gang.

Familien var yderst gæstfri og venlig, og vi blev hurtigt optaget som medlemmer af storfamilien, hvor 3 generationer levede sammen.

Trods deres rigdom, var de ikke blevet ødelagte af deres materielle goder.

De forstod stadig at bibeholde de reelle værdier, deres forfædres skikke på både godt og ondt.

Vi befandt os så godt og følte at det var en mægtig chance til at lære en indisk families levevis at kende indefra, så vort planlagte 2 dages ophold i Bombay blev udvidet til 2 uger, (og hvis det havde været familien der bestemte, boede vi sikkert hos dem endnu).

Mange vil måske mene, at det kunne være risikabelt for os, at lade os invitere med hjem af mere eller mindre tilfældige mennesker, men for det første lærte vi hurtigt (mener vi selv) at bedømme folk, desuden var vi altid to sammen, og det vigtigste var nok, at inderne ifølge deres religion betragter en gæst med en dømmelig ærbødighed.

De satte derfor en stor ære i at lære os at kende, men det faktum, at vi var hvide var også et prestigefuldt spørgsmål for dem.

Fra vores gribende ophold i Bombay, hvor vi også besøgte Mother Teresas hjem for hjemløse og hørte om mange tragiske menneskeskæbners historie, gik turen videre sydpå. Vi besøgte undervejs et par dansk inspirerede og tidligere dansk støttede folkehøjskoler. De fungerede fint som uddannelsescentre for landbefolkningen, men desværre udviklede de sig til at være mindre effektive efter at den danske ekspertise var rejst hjem og skolen var blevet overdraget til staten.

Vi erfarede hurtigt, at de organisationer og sociale hjælpeforanstaltninger, der blev udført via privat initiativ fungerede langt bedre end de projekter, staten sætter igang, da man inden for det offentlige gang på gang støder ind i korruptionen, som måske kan betegnes som den væsentligste hæmsko for udviklingen sammen med den eksplosionsagtige befolkningstilvækst og analfabetismen i store grupper af befolkningen.

Et idealistisk udviklingsprojekt

Vi var heldige at møde en ung, indisk, entusiastisk læge, som havde oprettet sin egen lille association-forening. Han var ét af de få mennesker, som overhovedet ikke drog nogen økonomisk fordel af sit arbejde, men udelukkende prøvede at forbedre en fortrængt stammebefolknings vilkår, både socialt-økonomisk, medicinsk og ernæringsmæssigt. Befolkningen, som tidligere har levet som nomader, samlet og jaget i junglen, var nu blevet frataget deres oprindelige eksistensmuligheder, da staten har forbudt dem at jage og flytte omkring i junglen. Som erstatning havde nogle fået tildelt lidt jord, og de kunne få en del fordelagtige lån til erhvervelse af køer, høns og får. Men problemet var selvfølgelig, at de overhovedet ingen forudsætninger havde, hverken for at dyrke jorden eller passe dyrene. Faktisk var husdyrene ofte årsag til, at børnene ikke kom i den lille skole, som lægen havde oprettet - for de skulle jo se efter familiens ko, og for forældrene er det meget svært umiddelbart at se nytten af en teoretisk skolegang.

Vi blev så fascineret af stedet og befolkningens levevis, at vi tilbragte 6 uger i dette område, trods den overhængende fare for vilde elefanter, der ofte kom og ødelagde afgrøderne. Vi spiste ris med fingrene 3 gange daglig sammen med 25 kostskoledrenge, alle fra den uddøende stamme, og til trods for den samme menu *hver* dag, så vi stadig frem til hvert eneste velsmagende måltid, der af og til kunne være »beriget« med en enkelt edderkop.

Til brug for vort speciale senere i vores uddannelse, foretog vi 70 kosthistoriske og socialøkonomiske interviews med lægens oversættelses-hjælp, 150 antropometriske målinger samt ligeså mange kliniske test, og efterhånden blev vi også selv helt gode til at foretage blodprøver, analysere afføringsprøver samt bedømme, hvilken mangelsygdом barnet led af.

Størsteparten af befolkningen led af jernmangel pga. orme, og selvfølgelig var mange af dem også underernærede. Men fik disse mennesker blot nok af deres oprindelige kost, som hovedsagelig bestod af upolerede ris samt en lokal, jernrig kornsort, kaldet raggi, var de istand til at få deres behov dækket. Problemet er blot, at mange ikke har råd til at leve af andet end nogle stivelseshol-

dige rødder, de kan finde i junglen. Desuden ligger der en stor fare i, at det bliver et prestigespørgsmål at spise de ernæringsmæssigt dårlige, polerede, hvide ris fremfor den oprindelige kost - Vi må håbe, at den begyndende undervisning når at gøre sig gældende, før skaden sker.

Som et vigtigt led i deres sociale liv, afholdt de mange farverige, religiøse festivals, hvor folk hver gang fik et kæmpe måltid. Under disse festivals, som vi oplevede ikke mindre end 3 af, blev præsterne i stand til at tale med guderne, kom i trance, gik på sylespidse sømsko og på ild. Vi oplevede også, at en kvinde blev besat af djæveln, og efter at hun forgæves havde modtaget råd fra præsten, opsøgte hun dagen efter lægen.

Selvom disse mennesker levede på et eksistensminimum, var de altid muntre og tilfredse, hvis de bare var mætte - en stor kontrast til de enkelte avisudklip, vi fik fra Danmark, hvor utilfredsheden og pessimismen var meget dominerende.

Selvom vi gerne ville have tilbragt længere tid i dette spændende område, måtte vi drage videre, både fordi man ikke lovmæssigt kan opholde sig i Indien mere end 6 måneder (men lidt bestikkelse hjælper til endnu 1 måneds forlængelse af visaet, korrupsionen længe leve!!) Desuden kaldte studierne jo.

Det har dog været et uforglemmeligt år, der har givet masser af ny inspiration til at fortsætte studierne på Ankerhus.

Terningerne er kastet

Scenen er undervisningsafdelingen på Ankerhus seminarium, eller i hvert fald store dele heraf.

Stykkets navn er:

DE VILDE VOVER

Det er i 4 akter, hver bestående af et antal scener.

Aktørerne er de studerende på 3. semester og instruktørerne deres lærere på samfunds- og forbrugerfagsområdet, statister inddrages efter behov, ligesom scenen i påkommende tilfælde forlægges til nærliggende lokaliteter.

Drejebogen er skrevet af samfunds- og forbrugerfagslærere ved Suhrs og Ankerhus seminarier i det herres (for) år 1983 – og er i sommerens løb bearbejdet for Ankerhus-scenens enepførelse.

Der blev ikke givet mulighed for prøver før præmieren i august, da aktørerne i sommermånederne var spredt for alle vinde, så prologen fandt sted for åbent tæppe – og uden sikkerhedsnet – terningerne var kastet.

Hvo, som intet vover – intet vinder.

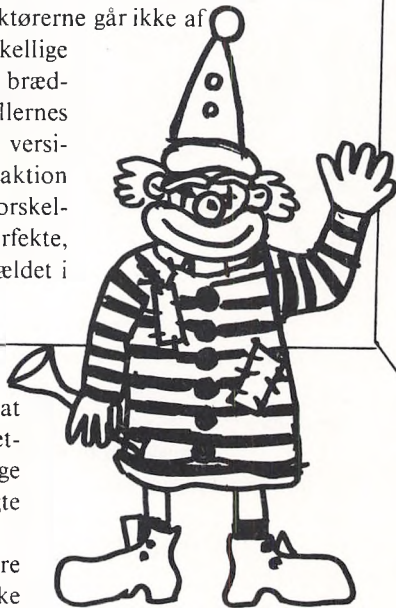
Instruktørerne nærer sammen med teaterdirektøren stor tiltro til, at stykket vil klare censuren og teateranmeldernes kritik og stå sin prøve som et led i udviklingen af aktørernes skoling til fremover at varetage væsentlige opgaver i det omgivende samfund.

1. akt.

Da tæppet går for første akt, er både aktører og instruktører på scenen. Jævnfør drejebogens forord vil de to parter indgå i et meget nært samarbejde såvel på scenen som i kulisserne. Aktørerne indretter sig i mindre grupper på scenen, hvor det udover behandling af det aktuelle tema drejer sig om at formidle budskabet til publikum.

Første akt handler meget apropos om MASSEMEDIER. Instruktørerne har i forvejen indledt med de grundlæggende regler for sceneoptræden, givet en vejledning i, hvordan man fører sig frem på Ankerhus-scenen – og på andre scener for den sags skyld, ligesom de har forsøgt at engagere aktørerne med spændende eksempler på massemediernes indflydelse på vores dagligdag. Instruktørerne går ikke af

vejen for at illustrere forskellige aspekter af temaet på de skrå brædder, hvorefter det er skuespillernes tur til at optræde med deres version. Der kræves stor interaktion mellem de to parter, før de forskellige scenebilleder er helt perfekte, og måske bliver det først tilfældet i 2., 3. eller 4. akt.

Til gengæld vil arbejdet med at gentage processen fra akt til akt sætte skuespillerne i stand til at påtage sig instruktørjobbet ved udvalgte scener rundt omkring i landet.

1. akt afsluttes med det helt store nummer, alle er på scenen, og ikke et øje er tørt.

Efter en meget kort pause, hvor I, kære publikum er meget velkomne til at skylle de første indtryk ned – går tæppet op for anden akt.

2. akt.

handler om LOKALSAMFUNDET, der er nok at fat på, og det ligger jo lige uden for døren. *Arbejdsløsheden* er påtrængende, indenrigsministeren underskriver *sygehusets dødsdom*. de små-handlende er i store vanskeligheder, ligesom de ældre måske ikke helt har de vilkår, som vi og de selv ønsker, de skal have, der er foretaget nedskæringer på *musikbibliotekets* og på *musikskoleområdet*, og har den *folkelige idræt* rimelige vilkår i vores lokalområde? Disse ting er taget under behandling af aktører og instruktører og afventer endnu i skrivende stund de sidste scener og det store afslutningsnummer.

3. og 4. akt.

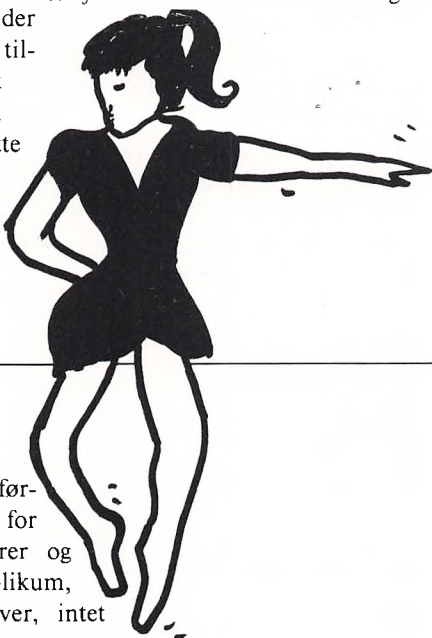
Således vil man fortsætte det hårde arbejde med stykket, indtil man endeligt afslutter det i januar 1984. Da vi forventer gode anmeldelser, og at der

bliver tale om et til-løbsstykke, vil et nyt hold aktører stå parate til at fortsætte med de samme instruktører.

Herefter skulle det være muligt at nedfælde og udgive: DE VILDE VO-VER, 3. semester i teori og praksis og sikre stykkets videreopførelse – til opbyggelse for aktører, instruktører og det potentielle publikum, thi hvo intet vover, intet vinder.

Den, som kun tår spøg for spøg og alvor kun alvorligt, han og hun har fattet begge dele dårligt.

I ramme alvor for instruktørerne.

Specialesemesteret

af Margit Sørensen

6. semester er som bekendt det semester, hvor vi skal skrive en større selvstændig opgave.

Mange overvejelser går forud for den dag, hvor man skal aflevere en foreløbig titel. Hvilket specialeområde vil man beskæftige sig med? Hvad egner emnet sig til?

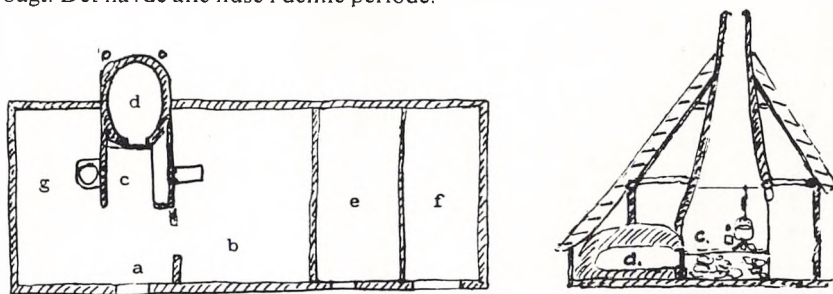
For mig lå det helt klart, at jeg ville undersøge *den daglige kost* hos landbo-befolkningen. Helt klart var det også for mig, at det skulle være noget med *det åbne ildsted*, altså historie. Emnet egner sig for flere områder, undervisning, forsøgs- og undersøgelses arbejde eller informationsspredning. Efter lidt debat, især på lærerværelset, faldt valget på specialeområdet *informationsspredning*.

Emnet var stadig meget bredt, men i løbet af den første måned på 6. semester blev emnet yderligere indkredset, og tidsperiode blev bestemt, litteratur blev fremskaffet og den endelige titel på mit speciale blev

De sjællandske husmandsfamiliers levestandard
og kostvaner i årene 1800-1850.

Inden man rigtig starter på at skrive, må man have lavet sig en problemformulering, som kan styre de kommende måneders arbejde. Her var det en stor hjælp, at vi i en gruppe, der alle havde valgt området informationsspredning, kunne hjælpe hinanden.

Når man vil undersøge kosten i en bestemt periode, bliver man nødt til at se på havens og markens afgrøder, dyrknings- og opbevaringsforhold, samt andre forhold af betydning for kosten. Et af de vigtigste er tilberedningsforholdene, det åbne ildsted med en stor gryde, og en stor ovn, hvor familiens brød blev bagt. Det havde alle huse i denne periode.

Husmandshus.

a = forstue, b = stue, c = skorstensrummet, d = bageovn,
e = stald, f = lo, lade, g = bryggers.

For at forstå datidens kostvaner, kan man heller ikke undgå at skulle se lidt på samfundsforholdene. Var der krig eller kriser, der havde betydning for den enkelte familie?

Der findes meget litteratur om denne periode. Den ene bog mere spændende end den anden: men efter gennemlæsning af mange, må man pludselig konstatere, at kun ganske få har medtaget lidt om almindelige menneskers daglige levevis, hvis det overhovedet er nævnt. Årsagen, mener jeg, er ganske enkelt, at historiebøger er skrevet af mænd, der ikke har lagt vægt på kvindelige sysler og kvinders daglige gøremål.

Når mange af de stillede spørgsmål efterhånden bliver besvaret, tegner der sig et billede af den daglige kost.

Kosten i husmandsfamilien var simpel og ensidig. Hovednæringsmidlet var grød, kogt af bygmel og mælk (eller vand). Brød, altid af rug, fik man til alle dagens måltider, sammen med det tynde øl i kruset på bordet. Urter, små kødmængder, sild og lidt æg varierede den ensformige kost. Et enkelt produkt vil jeg lige nævne i denne sammenhæng, og det er grønkålen. Grønkålen var en af

Om Sommeren, især i Høstetid.

Om Morgen en tilig, Klokken 5, Brød og Brændeviin, førend Føitene gaae i Marken.

Til Frokost, Klokken 7, en halv Silb, og nykøgt Bygmeelsgrød, med Suurmælk.

Til Mellemmaal, Klokken 9, et Stykke Ost og Brød, med Brændeviin.

Til Middag, nykøgt Velling, eller Grød, og fegt Flesk hver Dag.

Til Mellemad, Klokken 5, et stort Stykke Smørrebrød, rundt om Brødet, af 1/2-1 Pds. Vægt, med Ost eller Kjød paa, dertil Brændeviin.

Til Aftenmad, nykøgt Gryngrød, og Suurmælk, den ene Aften; den paafølgende Aften kald Grød med Suurmælk, hvorefter Fløden er aftaget.

I den travle Høstetid gives meget Brændeviin.

En Arbejdskarl fortæller efter et Middeltal 15-18 Pds. Brød, en Dige 12-14 Pds., om Ugen. Brødet er allestider Rugbrød, som naar Rugen er dyr, blandes med noget Byg eller Viltmeel og gives ret god Brød.

de vigtigste afgrøder, familierne havde, og som C-vitaminkilde uundværlig. – Synd, at vi i dag ikke bruger denne grønsag oftere, end vi gør.

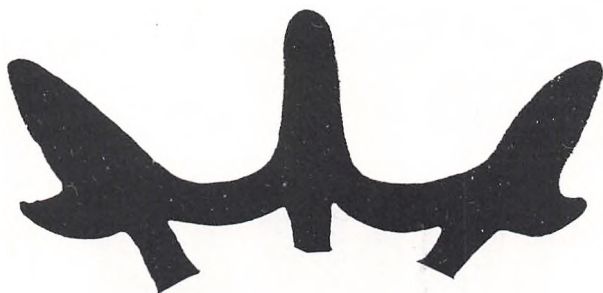
Hvor store mængder mad, der blev spist, er svært at gætte sig til, men her var nedenstående optegnelse en hjælp. En del af husmandens føde blev indtaget hos arbejdsgiveren. Føden var ofte en del af lønnen. Noget pudsigt, som jeg fandt ud af i specialesemesteret, var, at en professor ved navn Gr. Begstrup allerede i årene omkring 1800 havde indsamlet oplysninger om folkeføde i store dele af Danmark. Et eksempel på folkeføde fra en præstegård ved Vordingborg gengives her.

Til højtider og fester sparede man ikke. På Sjælland var festmaden risengrød og klipfisk med sennepsovs. Det var rigeligt, og man kunne spise sig helt mæt.

I forbindelse med specialesemesteret skal vi min. 4 uger i praktik. Praktikken afviklede jeg på følgende måde. 1 uge var jeg i Lejre Forsøgscenter ved Roskilde i et husmandsmiljø og fik her lejlighed til at leve lidt på fortidsmanner.

3 uger blev delt mellem Ringsted Landbrugsmuseum og Sorø Amts Museum, hvor jeg begge steder selvstændigt fik lejlighed til at arbejde med opsætning og afvikling af en udstilling omkring mit specialeemne, ligesom jeg udarbejdede tekster og udvalgte billeder og museumsgenstande til en udstilling.

Alt i alt er speciale, hvor mange af en husholdningslærers uddannelsesområder, så som næring, samfundsforhold, boligforhold, formidling ect. er berørt.

D.S.R.

Beretning fra formanden (1982/83)

- Sager, vi har arbejdet med i 1982/83.
- Vi har kørt en ordning, hvor alle de efterladte kitler blev overgivet til DSR, vasket og overladt til de nye studerende. Denne ordning har fungeret tilfredsstillende.
 - Vi har fået et samarbejde i gang med Suhrs Seminarium. Med dem har vi blandt andet diskuteret indholdet af prøveordningen på 3. semester. Desuden har vi diskuteret muligheden for tilknytning til en overordnet studenterorganisation. I den forbindelse kontaktede vi DFS = De studerendes Fællesråd, som dog ikke mente, at studerende fra vort seminarium kunne have noget særligt udbytte af at blive tilsluttet der.
 - Salget af både kosttabeller og ankerhustrøjer har fungeret tilfredsstillende.
 - Vi har haft sendt en studerende på studieudveksling til Umeå Universitet i Sverige.
 - Rygeforbud er blevet indført i 1. halvdel af kaffepause og spisepause.
 - Der har været afholdt 2 fester i løbet af studieåret: Mortensaften som var vellykket, og en Fastelavnsfest som på grund af forholdsvis ringe tilslutning gav underskud, men den var iøvrigt også vellykket.
 - Ansvar for rus-introduktionen, som DSR før har været ansvarlig for, er efter beslutning i fællesudvalget overdraget til 7. semester.
 - Desuden kan nævnes, at vi har fået sat en port for cykelgården, at vi har fået ændret lidt på sortimentet i kantinen, og at vi har fejret fødselsdage for Krabbe, Hovmand og Magny.
- Det er i hovedtræk de sager, vi har arbejdet med. Vi opfordrer iøvrigt til mere udadvendt arbejde.

Connie Fuhlendorf

Ulla Thordal

De smukke gavlvendte huse i ældre bydele

Om en ernærings konference i Amsterdam

24.-27. maj 1983 afholdtes Den 4. Europæiske Ernærings Konference i RAI-kongrescenter i Amsterdam, arrangeret af Federation of European Nutrition Societies.

Fra Danmark deltog 11 ud af ca. 500 deltagere fra 29 lande.

Overskriften for konferencen var:

Nutrition in Europa.

Food for thought for scientists.

Det kan vel oversættes med Ernæring i europa, Føde for tanken for viden- skaben.

Fra Ankerhus Seminarium deltog Inger Marie Jørgensen og jeg.

De øvrige deltagere fra Danmark udgjordes af 3 lærere fra Økonomasko- lerne, 1 professor fra Lærerhøjskolen, 1 repræsentant fra Nestlé, 2 repræsen-

tanter fra Statens Levnedsmiddelinstitut, 1 professor fra DFH og dr. Jørn Dyerberg fra Ålborg Hospital. Dr. Jørn Dyerberg var den eneste der *aktivt* deltog i form af fremlagte resultater i en såkaldt Work-shop = et diskussionsforum for afgrænsede emner, i dette tilfælde var overskriften:

»Diet, thrombosis and coronary heart disease«

Dyerbergs indlæg omfattede redegørelse for den fundne antitrombotiske effekt ved en kost som er rig på marine fedtstoffer. Resultaterne er fundet ved undersøgelser af grønlandske eskimoer.

Det var jo beskedent med dette i sig selv meget interessante indlæg fra dansk side.

Det var helt tydeligt at de lande som enten har en ernæringsforskning eller ernæringspolitik er ganske anderledes velformulerende og ydende på en sådan konference.

Ernæringskonferencens program var opbygget med foredrag om formiddagen og om eftermiddagen og sideløbende hermed arbejdede 4-5 workshops dagligt. Man måtte derfor på forhånd udvælge det, man troede var det mest interessante at følge, hvilket kunne være yderst svært.

Workshopmulighederne var nedenstående:

Ernæring og de ældre.

Fedtstoffer og cancer.

Diætplanlægning i praksis.

Sporelementer.

Psykologiske aspekter af ernæringen.

Ændrede metoder til at vurdere energiforbrug og kropssammensætning.

Kost, thrombose og hjertekarstop.

Ernæring og diabetes.

Tilfredsstillende ernæringsstatus, særligt vitaminer.

Levnedsmiddel- og ernæringspolitik.

Vurdering og opfølgning af ernæringsstatus for patienter.

Kost-elektrolytter og hypertension.

Kostens effekt på blodlipoproteiner og risiko for hjertekarstop.

Kostfibre.

Ernæringsundervisnings-strategi.

Løbende kostundersøgelse under graviditet, laktation og barndom.

Ernæring og helsekost

samtidig forløb foredragsrækkerne i en stor sal:

Overvægt, det centrale ernæringsproblem

a) *Nye ideer om energiregulation.*

b) *Sundhedshazard ved overvægt.*

c) *Effektiviteten af indgrebsstrategier i ernæringen.*

Mod sund kost

- a) Levnedsmiddelindustriens rolle.
- b) Er ernærings- og kostuddannelsen effektiv?
- c) Helsekostens rolle.

Ernæring og alder

- a) Moder-, foster- og spædbarnsernæring.
- b) Levnedsmiddelpræferencer og alder.
- c) Levnedsmidler, ernæring og alder, et undersøgt eksperiment.

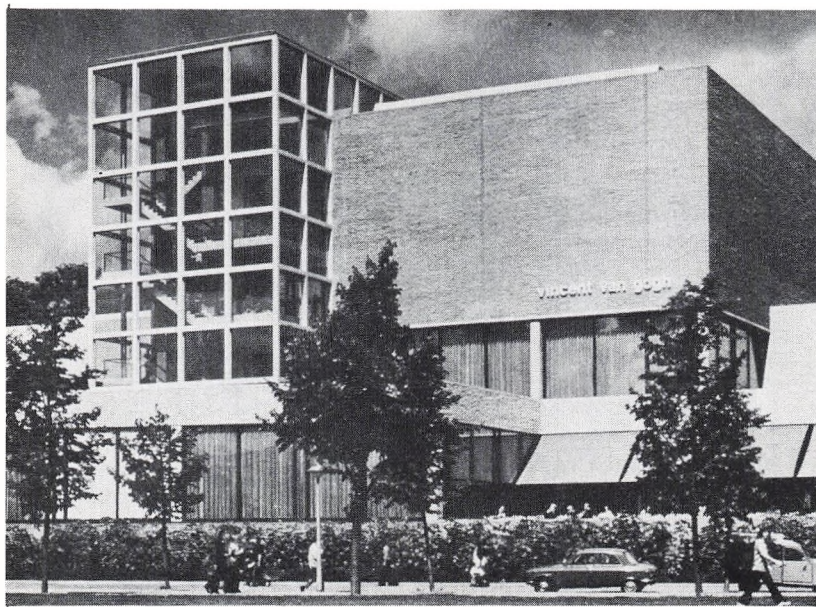
Clinisk diætetik

- a) Ernæring og metabolisk regulering.
- b) Vurdering og opfølgning af ernæringsstatus for patienter.
- c) Diætplanlægningens virkning og effektivitet.

Jeg har refereret alle de emner, der blev fremlagt, med det formål at give en og anden lyst til at gribe fat i den store rapport, som bliver resultatet af konferencen. Den er lovet færdig til 1. november 1983.

Jeg tror den vil give en god mulighed for at få indsigt i de sidste års forskning på ernæringsområdet.

For mig blev det en meget lærerig tur. Det var spændende at opleve alle disse dygtige mennesker og lytte til deres viden.

Van Gogh-Museet

Udover selve arbejdet, som varede fra kl. 9 til kl. 17-18, havde holdlænderne arrangeret et meget fint såkaldt »Social program«.

Første aften besøgte vi Van Gogh-Museet. Det er en meget stor oplevelse at se dette museum, da man her kan følge Van Goghs udvikling i de få år han var aktiv maler.

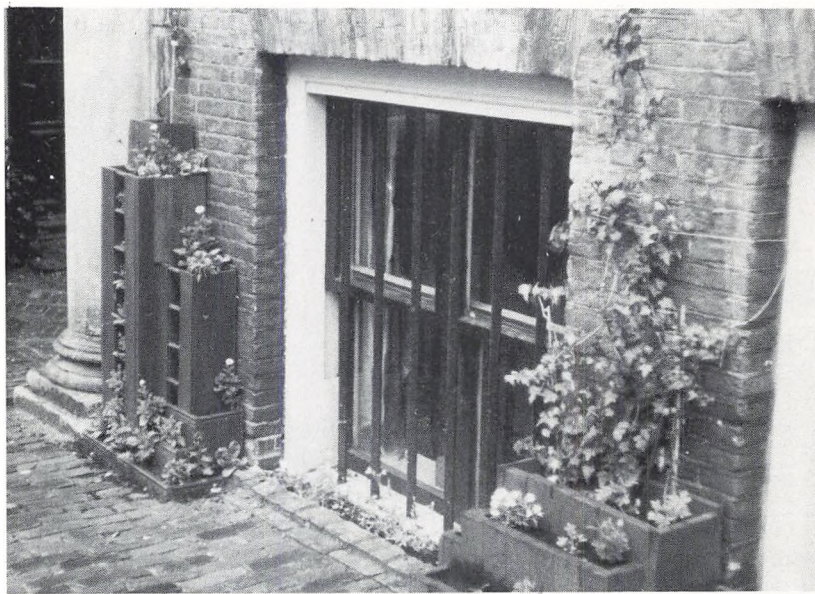
Anden aften deltog vi i en kanalrundfart på Amsterdams kanaler. Det blev godt nok en miserabel affære, for det regnede uophørligt, hvilket medførte at alle ruder i bådene duggede, så vi så ikke meget. Maden ombord havde ikke meget med god ernæring at gøre, mayonaise, klisterværk og til slut flødeskum på spraydåse. Ak, ja, det har vi vist til gode endnu herhjemme.

Men den sidste aften, se det var en oplevelse. Alle de bedste hollandske produkter var stillet frem (foræret af producenterne), sild, rejer, fantastisk fint kød, grøntsager, pandekager, jordbær o.s.v. Til det blev budt et utal af likører samt øl. Og vin kunne vi også få.

Mit indtryk af Holland var et land fuld af livsglæde, rigt, velordnet og fungerende. Amsterdam er en meget spændende og livlig by med alle mulige folkeslag repræsenteret.

Fredag aften den 27. maj fløj Inger Marie og jeg hjem med SAS på grønne billetter. Vi havde oplevet meget den forløbne uge. Det var også dejligt for mig at Inger Marie kendte så mange på konferencen i forvejen, så jeg derved fik mere ud af turen.

Hanne Christoffersen

Når man nu gerne vil eje en have, så får man plads til det

Mindeord over Karoline Buckhøj!

Karoline Buckhøj døde i marts i en alder af 82 år. Hermed er endnu en af de betydeligste Ankerhus-støtter gået bort.

Karoline Buckhøj havde en usædvanlig lang virketid på Ankerhus med virke i fagområdet tekstil og vask. Skønt sent uddannet som husholdningslærer – også fra Ankerhus – nåede hun at virke som lærer i henimod 40 år, inden hun tog sin afsked i 1971 – kort før hun fyldte 70 år.

Hendes aktivitet og flid var legendarisk, og hun forlangte meget af sine elever, men der skulle også være humør over arbejdet.

Metoden ville nok efter den nugældende vurdering blive karakteriseret som lærerstyret – men bag denne styring, lå en aldrig slukket glød for sagen og et engagement som smittede. Der var et gedigent håndværk.

Hertil kan føjes en stor loyalitet over institutionen, skiftende ledere og kolleger.

Karoline Buckhøj var i mange år kasserer for elevforeningen Ankerhus og foreningen havde i hende et særdeles energisk bestyrelsesmedlem. I Sorø Røde Kors gjorde hun i en lang årrække et stort arbejde, også efter at hun som 70-årig blev pensionist.

Hun tjente en sag og en skole i mere end én menneskealder, gennem et solidt og engageret virke, og hun deltog i skolens liv igennem disse mange år med en aldrig svigtende interesse, og der er ingen tvivl om, at mange tidligere elever vil sende Karoline Buckhøj en tanke ved meddelelsen om hendes bortgang.

Søren Anton Lundsgaards venskabsviser blev skrevet til Karoline Buckhøjs 50-års dag i 1951, sidste vers kan passende være vor afskedstanke:

I mange dages jævne færd
skal kendes venners værd,
i med- og modgang, sorg og sang
de er hinanden nær.
Et muntert smil, et håndslag godt
et trofast tænksomt ord,
gør sindet trygt på tåget vej
og lyser op på jord.

Gustav Nedergaard

Mindeord over husholdningslærer Karin Toft

I slutningen af september kom meddelelsen om at husholdningslærer Karin Toft var død i Århus.

Hermed er endnu een af de kendte skikkelser i husholdningslærernes kreds gået bort.

Karin Toft var født i Sorø og datter af Magdalene Lauridsens søster, havebrugskandidat Agnes Eliasson og som sådan nært knyttet til Ankerhus og familierne Lauridsen og Dam. Det var derfor også naturligt, at een af hendes allersidste tillidsposter var i bestyrelsen for institutionen Ankerhus som repræsentant for disse familier.

Efter studentereksamen fra Sorø Akademi, tog Karin Eliasson eksamen som husholdningslærer fra Ankerhus Seminarium i marts 1935 og kort tid efter knyttedes hun til seminariet, som laboratorieassistent og vikar og indledte hermed et mangeårigt samarbejde med Folmer Dam bl.a. om laboratoriearbejde og kostundersøgelse.

Karin Eliasson blev senere gift med læge Gudmund Toft og flyttede til Holstebro, men hun fortsatte sit arbejde på sit faglige område, og heraf skal især nævnes, at hun i over 30 år var redaktør af »Uddragene« i Tidsskrift for danske husholdningslærere – senere Husholdningslæreren. Dette arbejde optog hende meget og der er redigeret utallige gode og fagligt præcise uddrag af udenlandske tidsskrifter fra hendes hånd.

Hun virkede i en meget lang årrække, som censor ved husholdningslærereksamen i fagene ernæringslære og »varekundskab«, det sidstnævnte fag blev senere til levnedsmiddellære. Her var hun en sikker bedømmer af eksaminandernes præstationer og en meget levende og interesseret censor at have på besøg på seminarierne.

Ved overgangen til den nye uddannelse i 1974 trak Karin Toft sig tilbage fra sit mangeårige censorvirke.

Hun boede i de sidste mange år i Århus og helligede sig især to af de mange interesser som hun havde, svampekundskab og sprog.

Hun var en kendt person i den kreds, der giver sig af med vilde svampe og sine sprogkundskaber drev hun så vidt, at hun underviste i italiensk ved kurser på Århus universitet.

Både fra Ankerhus og fra de mange i husholdningslærernes kreds skal der lyde et:

Ære være hendes minde
Gustav Nedergaard

Om kollegiet »Abildgården«

Medens dette skrives er der udgravet, støbt fundamenter og lavet kloaksystem for byggeriet på Abildvej 4 – kollegiet Abildgården.

Som allerede nævnt i årsskriftet for 1982, var der færdige planer for et kollegiebyggeri under loven om ungdomsboliger og med et antal værelser på 40.

Den 4. januar 1983 modtog bestyrelsen for kollegiet tilsagn om lån fra Bølgestyrelsen, og straks blev detailprojekteringen sat i værk med offentlig licitation mandag den 2. maj!

Men, ak og ve!! Det gik ikke som vi havde regnet med, projektet var blevet alt for dyrt, tilbuddene lød på næsten 3 mill. mere end vi havde penge til!

Årsag? En kombination af et for ambitiøst byggeprogram og en ikke tilstrækkelig realistisk og kritisk vurdering fra tekniker-side.

Vi måtte så til det igen. Bestyrelsen for kollegiet besluttede derfor at udbyde projektet i totalentreprise, og dette resulterede i at 5 indbudte totalentreprenører i begyndelsen af juli måned indleverede deres projekter, og en varm julidag mødtes bestyrelsen og teknikere til en veritabel arkitektkonkurrence!!

Vi udtog et projekt leveret af N. P. Andersen og søn Aps., Sorø, af lokale måske bedre kendt som Ib Hahn Andersen.

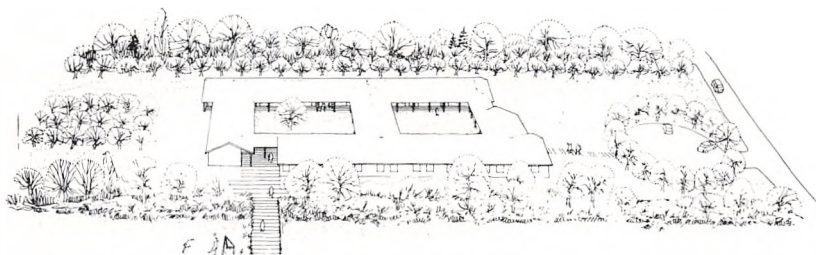
Projektet var tegnet af Søren Lotz & Leif Madsen Sorø og ingeniør på projektet var Sigfred Lorentzen A/S Sorø.

Ca. 15. september var alle formaliteterne i orden og byggeriet kunne gå i gang.

Projektet kan ses af nedenstående illustration, – men kom og se den 1. juni 1984, så flyttes der ind i Abildgården, det bliver en rigtig festdag.

Og det bliver ikke de første beboere på arealet, under udgravningen blev der konstateret spor af bebyggelse fra tidlig vikingetid, i form af en kogestens-grube!

K O L L E G I E T A B I L D G Å R D E N

Søren Lotz m.a.a. og Leif Madsen, arkitekter

Noter og Nyt

I 1983 har der ikke været så mange store runde fødselsdage og fester som det var tilfældet i 1982 – men alligevel:

Den 13. maj fejrede vi Åge Hovmands 60-års dag. Og det skete på tilbørligvis, med en masse mennesker på Odinsvej. Det var nemlig fredag – og derfor kunne vi nyde at Åge og Ellinor bød på en lille een!

Else la Cour Hansen rundede de 75 i august og har det strålende i sit hus på Frederiksberg, når hun da ikke er tilsynsførende ved eksamen på seminariet, eller er taget et smut til USA eller Australien og Sønderjylland.

Lærerrådets formand – Magny Andersen rundede 50 den 19. august og havde åbent hus på Vinkelstrædet i Pedersborg.

Nogle små fødselsdage skal også nævnes, Nanna Hørlyck har såmænd rundet de 40 år, og det samme er overgået Inger Marie Jørgensen og Hanne Christoffersen.

Medens dette skrives nærmer tiden sig hvor formanden for institutionen og elevforeningens bestyrelse, Henny Bjerre Christensen skal til at afvikle sin 50-års dag, nærmere betegnet den 19. oktober. Tillykke siger Noter og Nyt.

Men også triste nyheder skal med i Noter og Nyt – nemlig meddelelser om gode venner der gik bort i dette år:

I juli måned kom meddelelsen om at konsulent *Åse Gudiksen* Skanderborg var afgået ved døden, efter flere års heroisk kamp mod en håbløs sygdom.

Åse havde gjort hele turen på Ankerhus: Ung pige hos Folmer Dam, elev på Gl. Ankerhus og husholdningslærer – og derefter assistent på seminariet.

Efter en kortere lærergerning kom hun til Jyske landboforeningers Husholdningskontor i Skanderborg. Her nåede hun den højeste position, både reelt og formelt. Det var en oplevelse at se Åse blandt alle de stoute jyske landmandskoner. Myndig, levende inspirerende og meget grundig betænksom.

Et stort tab for »det jyske«, et stort menneskeligt tab.

Og så er redaktør Jørgen Blix i Sorø død i år.

Hermed har Sorø mistet en stor journalistisk begavelse, en skribent som mestrede det danske sprog med både satire og lune. Jørgen Blix interesserede sig altid for Ankerhus, og han kom ofte som fortæller, som foredragsholder, også til elevmødet engang. Han skrev smukt om Ankerhus og Magdalene Lauridsen i Sorø-bogen til Sorø Spare- og Lånekasses 100-års jubilæum.

Sidste års Noter og Nyt kunne meddele om at Husholdningslærerforeningens generalforsamling på Ankerhus valgte Ingelise Christensen til formand. Det var en post hun effektivt fyldte, men i alt for kort tid. Da Sorø Husholdningsskoles forstander, Kirsten Ave Jensen meddelte sin bestyrelse at hun ønskede at fratræde, valgte den samme bestyrelse Ingelise til forstander, og som midlertidig formand er Mette Nørholm tiltrådt.

Den 28. september var jeg i Gøteborg til 20-års jubilæum i Nordisk Højskole for Husholdningsvidenskab. Ved festmiddagen på Chalmers Herrgård, kunne jeg citere Folmer Dams beretning i Ankerhus årsskrift 1962, om det første møde i styrelsen, inden højskolen var blevet etableret. Det vakte stor jubel og interesse, men også vemod. Den økonomilinie som Danmark (og Folmer Dam) havde lovet skulle komme i ca. 1965, er ikke kommet endnu – men det er vigtigt for eftertiden, at der noteres noter og nyt.

Ved dette jubilæum var de gamle kæmper fra især Sverige mødt, Ebba Virgin, over 80 år, Marit Neymark og Birger Øhmann. Desværre var professor Ragnar Nicolaysen fra Norge ikke til stede på grund af svigtende helbred.

Det nordiske samarbejde trives, trods Hesselø, og andre affærer alligevel godt.

Der udveksles studerende mellem de nordiske seminarier, der er da stadigvæk 2 norske studerende på Ankerhus, og her i september var Guttekorpsset fra Eidsvoll i Sorø og boede på Ankerhus. De var gæster hos Foreningen Norden og Sorø Garden, men boede på seminariet fra fredag til søndag. Lørdag aften spillede hele orkesteret for en stor forsamling – festligt.

Den 22. september gæstede hele personalet i Direktoratet for Folkeskolen og seminarierne Sorø på en personaletur. Med direktør Holger Knudsen i spidsen indtog de kantine frokost og besøgte seminariet, sammen med kirken, museet og Sorø Akademis skole.

Søren Anton Lundgaard kom en dag i juni med en sang, »Slægtensvej«, som måske kunne bruges til dimission. Den blev også sunget til elevmødet 1983, og skal bringes her:

Mel.: Vort modersmål . . .

Mens år og dage rinder af tidens kilde frem,
vi lever gamle, unge om slægtens hus og hjem.
Vi bor i øst og vester, vi bor i syd og nord.
En stund vi glædes sammen som gæst ved livets bord.

Vi hører vindens susen i sommerstunden kort,
ved ej, hvorfra den kommer, ej, hvor den farer bort.
Som bølge følger bølge mod drømmelandets kyst,
skal slægter følge slægter igennem livets lyst.

De unge stævner fremad med håbet sat i stavn;
de gamle kaster anker i evighedens havn.
Vort sind og tak og tåre, når døden tog en ven,
vi synger, og vi sørger, mens tiden haster hen.

Vi mindes fader, moder og slægterne før os.
i trofast virke bød de al livets modgang trods;
de bygged op et fristed, hvor vi kan bo i dag.
At skabe vækst i nutid, det er vort virkes sag.

En nytid og en ungdom, som har den rette tro,
at bygge op en verden, hvor der er værd at bo.
Hvor fred og friheds klang toner klart i slægtens sang.
så hjerterne må lytte, mens livet går sin gang.

Vær priset hver, som værdigt vil værge slægtens arv,
som dybt vil drage næring af minders sunde marv,
som løfte vil en fremtid i verden skabt på ny,
hvor solen varmer alle, og alle finder ly.

S. A. L.

Bestyrelsen for Elevforeningen »Ankerhus« ønsker medlemmer og andre læsere af bladet en glædelig jul og et godt nytår.

Inge Christensen	Lisbet Skafte Christensen
Karen Jørgensen	Kirsten Lillelund Sørensen
Elna Hjorth Jensen	Henny Bjerre Christensen

Magdalene Lauridsens fond

Fondens formue er pr. 31. december 1982 på kr. 154.088.

Der blev i år uddelt 2 legatportioner á kr. 1000 og 1 portion á kr. 500 til studerende på seminariet.

5 af Husholdningsskolens elever på efg- og køkkenlederuddannelsen modtog hver en legatportion på kr. 500.

Desuden er der uddelt 2 portioner af familielegatet på henholdsvis 3000 og 2000 kr.

Herdis Krag Eriksen er indtrådt i bestyrelsen efter Karin Toft.

Britta Lambæk

Ansatte på Ankerhus Seminarium i 1983

Lærere:

Lisbeth Allesø	Karen Jørgensen	Mikael Olsen
Magny Andersen	Inga Kristoffersen	Roger Kopp Petersen
Inger Bødker	Ingrid Krabbe Larsen	Hanne Hellberg Poulsen
Hanne Christoffersen	Kurt Larsen	John Richard
Ulla Hardt	Minna Møller	Tove Secher
Aage Hovmand	Else Nedergaard	Helle Storm
Tina Hyldegård-Pedersen	Gustav Nedergaard	Mette Trojel
Inger Marie Jørgensen	Britta Lambæk Nielsen	Sigrid Willadsen

Andre medarbejdere:

Ingelise Andersen	Leif Hansen	Inge Merethe Olsen
Benthe Sejling Christensen	Poul Anker Kofoed	Lars Peter Olsen
Lone Majbrit Christensen	Jytte Birch Larsen	Else Marie- & Valdemar
Esther Christensen	Karen Lendahl	Hein Pedersen
Ludvig Fischer	Lone Lupnaav	Vivi Svendsen
Karen Margrethe Hansen	Anna Munch	

Ansatte på Ankerhus Husholdningsskole 1983

Lærere:

Ilse Asmussen	Aase Christiansen	Nanna Hørlück Hansen
Lis Henriksen	Marianne Riishøj Henriksen	Mette Henningsen
Bente Jegstrup	Ruth Vædele Jensen	Vibeke Jørgensen
Liselotte Krøyer	Bente Ladefoged Pedersen	Kirsten Egholm Pedersen
Kirsten Schrøder	Kirsten Lillelund Sørensen	

Andre medarbejdere:

Jytte Bagge	Ludvig Fischer	Hanne henriksen
Sonja Johansen	Alice Jørgensen	Lief Hansen

Regnskab for elevforeningen »Ankerhus«

1. september 1982 – 31. august 1983

	Indtægter	Udgifter
Kontingent for 1119 medlemmer	31.831,45	
Renter	2.229,90	
Salg af folder	394,00	
Elevmødet	4.985,00	9.948,00
Årsskrift		22.795,36
Indbinding af årsskrift		4.611,60
Bestyrelsen		644,00
Legater		908,70
Gaver		859,50
Nedgang i beholdning af folder		394,00
Øreafkrøding		0,01
Ialt	39.440,35	40.161,17
Årets driftsunderskud	720,82	
	40.161,17	40.161,17

Status pr. 31. august 1983

Indestående i Privatbanken		17.356,39
Indestående i Privatbanken		10,02
Indestående på giro		180,81
Kontantbeholdning		837,70
Beholdning af folder		5.216,00
<i>Formue pr. 31. august 1983</i>		23.600,92
<i>Formue pr. 31. august 1982</i>	24.321,74	
Årets driftsunderskud		720,82
	24.321,74	24.321,74

Ankerhus jubilæumsfond

Indestående i Privatbanken		8.976,03
Indestående på giro		25,09
Fondens formue		9.001,12

Ingrid Krabbe Larsen

kasserer

Fjenneslev den 12. august 1983.

Regnskabet er dags dato gennemgået, bankbog, giro- og kassebeholdning kontrolleret, og alt er fundet i orden.

Ingrid Larsen/Gunhild Ørnstrup

Studerende på seminariet

Studerende i 1. årgang fra august 1983

- E-8301 Lene Andersen, Odense
- E-8302 Anne Kirstine Bach, Holstebro
- E-8303 Mette Nynne Edelbo Bekkevold, Fakse
- E-8304 Mette Bisholm, Jerslev Sj.
- E-8305 Lars Bjørneboe, Haderslev
- E-8307 Britta Páske Christensen, Bedsted
- E-8308 Ragnhild Christiansen, Jerslev
- E-8309 Martina Karen Frank, Randers
- E-8310 Lise Glad, Nyrup
- E-8311 Henriette Krogh Hansen, Jyllinge
- E-8312 Anne Sofie Lund Klougart, Århus
- E-8313 Inge Nibe Hansen, Otterup
- E-8314 Marianne Hansen, Roskilde
- E-8315 Marlene Hansen, Lystrup
- E-8316 Preben Vestergaard Hansen, Ringe
- E-8317 Birthe Marie Hedegaard, Ilskovse Sunds
- E-8319 Anette Damsgaard Jensen, Jyderup
- E-8320 Mona Godiksen Jensen, Brønderslev
- E-8321 Lena Johstrup, Slagelse
- E-8322 Dorte Juul Knudsen, Odense
- E-8323 Charlotte Gottlieb Kusiak, Næstved
- E-8324 Katherine Pipaluk Lake
- E-8325 Corinna Brene, Ringsted

- E-8326 Helle Elisabeth Larsen, København
- E-8327 Randi Solveig Larsen, Skibby
- E-8328 Poul Erik List, Broby
- E-8329 Birgit Lyck, Sønderborg
- E-8330 Charlotte Mannov, Roskilde
- E-8331 Grethe Harboe Møller, Nordborg
- E-8332 Dorte Truelsen Nielsen, Bogense
- E-8333 Annie Olsen, Nr. Åby
- E-8334 Ingelise Olsen, Slagelse
- E-8335 Ketty Lærke Pedersen, Rønnede
- E-8336 Hanne Steensig, Hesselager
- E-8337 Maja Villadsen, Holbæk
- E-8338 Jette Drost Rasmussen, Rudkøbing
- E-8339 Jytte Scheiby, Kolding
- E-8340 Arne Schmidt, Åbenrå
- E-8341 Anni Due Skov, Hobro
- E-8342 Anette Steinicke, Kjellerup
- E-8343 Birgit Stevns, Brønderslev

- E-8344 Anne Søgaard, Christiansfeld
- E-8345 Anna Kathrine Sørensen, Århus
- E-8346 Else Thomsen, Christiansfeld
- E-8347 Fritze Solveig Due Tillisch, Hvalsø
- E-8348 Lone Viggers, Ålbæk
- E-8349 Dorthe Elise Madsen, Frederikshavn
- E-8350 Anne Dorthe Korup Pedersen, Odense

Studerende i 1. årgang fra januar 1983

- F-8302 Kirsten Schmidt Bie, Herning
- F-8303 Anette Lisbeth Christensen, Borup
- F-8304 Pernille Christensen, Herfølge
- F-8305 Susanne Johanne Lysgaard Elmkjær
- F-8306 Dorte Heide Færgemann, Esbjerg
- F-8308 Bente Grønbæk, Højbjerg
- F-8309 Lillian Stella Studsgaard Larsen, Guldborg
- F-8310 Helle Hansen, Agedrup
- F-8311 Marianne Hansen, Motala
- F-8312 Birgit Henriksen, Slagelse
- F-8313 Esther Hvass, Skals
- F-8314 Karin Lykke Iversen, Varde
- F-8316 Else Marie Kofod, Sdr. Felding
- F-8317 Krista Saaby Ladekjær, Brønshøj
- E-8202 Kirsten Moth, Rønnede
- E-8203 Inge Bachmann Gissel, Ålborg
- F-8318 Dorte Gøbel, Næstved
- F-8319 Margrethe Due Jensen, Valby
- F-8324 Tina Pedersen, Næstved
- F-8325 Helge Petersen, København Sv.
- F-8333 Merete Stræde Thalund, Slagelse
- F-8307 Kirsten Goos, Valby
- F-8327 Susan Melchior Petersen, København V.
- F-8320 Anne Lisbeth Larsen, Sønderød
- F-8323 Charlotte Nielsen, Ringsted
- F-8328 Vibeke Therkild Petersen, Esbjerg
- F-8330 Erik Rasmussen
- F-8331 Hanne Juhler Rasmussen, Brabrand
- F-8334 Cenia Elisabeth Thorndahl, Århus C.
- F-8326 Birgit Stenz, Haslev
- F-8318 Mogens Gottlieb Lange, København

Studerende i 2. årgang fra august 1982

- E-8204 Liselotte Enevold Hansen, Århus
- E-8205 Ellen Holmgaard, Tranekær
- E-8139 Lene Troelsen, Løgstør
- E-8208 Bente Nielsen, Tørsbøl

E-8209 Else Lydiksen Paulsen, Egersund
E-8211 Karen Skovrider Eriksen, Vrå
E-8212 Heidi Hansen, Otterup
E-8213 Ulla Lundstrøm Andersen, Risskov
E-8214 Astrid Marie Lauridsen, Skjern
E-8215 Peter Ove Lassen, Lyngby
E-8216 Lone Juul Pedersen, Randers
E-8217 Jonna Sørensen, Varde
E-8212 Hanne Nielsen, Horslunde
E-8218 Lene Johansen, Brønshøj
E-8220 Dorte Lyder, Gudbjerg
E-8226 Jonna Pedersen, Sorø
E-8222 Merete Richard Møller, Ringsted
E-8224 Birgitte Sværke Hansen, Jyderup
E-8225 Jette Rebién, Dianalund
E-8227 Alis Margrethe Pedersen, Viby Sj.

Studerende i 2. årgang fra januar 1982

F-8201 Marianne Merete Engsbro, Svinninge
F-8201 Karin Fisker, Skanderborg
F-8203 Lis Dahl Frandsen, Hvidover
F-8206 Leo Mølgård Jensen, Sorø
F-8207 Nanna Fossum Bernsdorf Sørensen
F-8208 Susanne Schou Larsen, Slagelse
F-8116 Carsten Nørh Keinicke, Slagelse
F-8121 Charlotte Lindahl, Køge
F-8122 Birgit Wittrock Madsen, Slagelse
F-8114 Annabelle Petersen, Herning
F-8115 Pia Rokkjær, Lemvig
F-8117 Dorrit Charlotte Stenaa, Kokkedal
F-8119 Susanne Baungaard Thomsen, Slagelse
F-8124 Ellen Marie Baastrup Nielsen, Klemensker
F-8136 Helle Rehn Thisted, Højbjerg
F-8120 Kirsten Hansen, Rødding

Studerende i 3. årgang fra august 1981

8101 Jane Andersen, Sorø
F-8102 Vibeke Bagge, Hjortshøj
F-8103 Dorte Beth Blankschøn, Hellerup
F-8107 Connie Fuhlendorff, Århus
F-8108 Helle Vang Hansen, København
F-8111 Bente Nørregaard Jensen, St. Merløse
F-8113 Karin Lise Jensen, Hvidovre
F-8114 Lene Sønderkær Jensen, Løkken
F-8117 Susanne Bay Kjærsgaard, Brønderslev
F-8118 Else Birgitte Haderup Kristensen, Skive

F-8119 Gitte Larsen, Nykøbing Falster
F-8120 Vibeke Larsen, Holbæk
F-8123 Tinna Schmidt Mikkelsen, Hobro
F-8125 Mette Vang Nielsen, Sorø
F-8126 Vivian Højlund Nielsen, Havndal
F-8129 Susanne Elman Pedersen, Odense
F-8130 Inga Poulsen, Brønderslev
F-8131 Anne Grethe Elm Rasmussen, Frederiksværk
F-8132 Peter Schmidt, Slagelse
F-8134 Inge Søndergaard, Brønderslev
F-8135 Anne-Mette Sørensen, Årslev
F-8137 Lotte Thomsen, Åbenrå
F-8138 Inge Toft, Hjørring

Studerende i 3. årgang fra januar 1981

F-8103 Kirsten Christensen, Herlufmagle
F-8105 Susanne Hjort Hansen, Silkeborg
F-8106 Helle Just Jacobsen, Asnæs
F-8107 Nanna Berit Jensen, Roskilde
F-8108 Ingrid Jühne, Korsør
F-8109 Ane-Marie Jøhnk, Silkeborg
F-8110 Dorrit Lassen, Odense
F-8112 Helle Mortensen, Marslev
F-8113 Lene Mortensen, Marslev
F-8117 Christine Stokkebye, Odense
F-8119 Ulla Thorndal, Næstved
F-8011 Marie Slott Nielsen, Ringsted
E-8015 Karen-Lise Gudmann Jensen, Slagelse
E-7917 Annie Knudsen, Gørløse

Studerende i 4. årgang fra august 1980

E-8001 Bodil Brocksted Andersen, Otterup
E-8003 Jette Arnoldsen, Ulfborg
E-8004 Hanne Vedel Bundsgård, Odense
E-8006 Toni Muurmand Christensen, Riiskov
E-8008 Johanne Frederiksen, Birkerød
E-8009 Jorunn Gustafsson, Hafrsfjord, Norge
E-8010 Susanne Hammershøj, Odense
E-8011 Elsebeth Aalbæk Hansen, Kolding
E-8012 Helle Færch Jacobsen, København
E-8018 Susanne Kromann-Jørgensen, Idestrup
E-8019 Bodil Brath Laursen, Randers
E-8020 Inga Juhl Madsen, Løgumkloster
E-8021 Helle Mariager, Tolne
E-8022 Kristin Myklebust, Sola, Norge
E-8024 Hanne Guldbæk Nielsen, Slagelse

E-8028 Anne Margit Hoffmann Sørensen, Vedde
E-8029 Bente Elisabeth Kallehave Sørensen, Korsør
E-8030 Gitte Zandra Edelgaard Winther, Næstved
F-8001 Anny Bodil Christensen, Svinninge
F-7909 Mette Møllmann, Fredericia
F-7907 Hanne Hansen, Otterup
F-7915 Ellen Margrethe Gammelgård, Haderslev

Husholdningslærere demitteret 22. januar 1983

Helle Vibeke Bagge, Motalavej 54 3.th., 4220 Korsør
Ellen Christensen, Skovbrynet 2, 4180 Sorø
Helle Christensen, Lærkevej 8, 4180 Sorø
Lise Møller Hansen, Johnstrupvej 6, 4180 Sorø
Helle G.K. Hilligsø, Kobberstedvej 62, 6070 Christiansfeld
Anne-mette Frandsen, Holbækvej 21, 4180 Sorø
Lis Hovertoft, Heisesvej 2, 4180 Sorø
Dorte Jepsen, Saxogade 19 1.tv., 4180 Sorø
Jens Bøgild Pedersen, Ingemannsvej 9 (baghuset), 4180 Sorø
Bodil Pedersen, Vibevej 10, 4180 Sorø
Lena Therkildsen, Fledgårdsvej 4, Borris, 6900 Skjern
Annette Støttrup Thomsen, Saxogade 19 1.th., 4180 Sorø

Husholdningslærere dimitteret 24. juni 1983

Anne Mette Christiansen, Holbækvej 30 1., 4180 Sorø
Karen M. German, P. Damsvej 1, 4180 Sorø
Christina Juel, Østergade 7 3.tv., 4180 Sorø
Gitte E. Kristensen, Saxogade 18 3., 4180 Sorø
Karl V. Christensen, Falkevænget 3, 4180 Sorø
Karin B. Jørgensen, Tystrupvej 2, Lyngø Eskildstrup, 4180 Sorø
Tove B. Jensen, Marebæksvej 24, Høve, 4261 Dalmoose
Kirsten Enkebølle, Færøvej 7, 4180 Sorø

Elever på husholdningsskolen

EFG: 2. del trin 2, januar 1983

Helle Hartvig Andersen, Kirsebærvænget 6, Frederikssund
Ingrid Andersen, Svanevej 6, Gadstrup
Jeannette Bohmann, Århusvej 49, Helsingør
Heidi Bræmer, Horsevænget 60, Viby Sj.
Ellen K. Christensen, Bildtsvej 13, Ringkøbing
Gitte Cristensen, Gildhøj 14, Glostrup
Helene Christoffersen, Stavsalsvej 41, Gudhjem
Bente Dahl, Lundsvej 6, Østermarie
Jette Erholt, Lillemosevej 66, Lyngby
Lisbeth Ø. Folkmann, Borrelyngvej 15, Hasle
Britt-Mari Hansen, Nyvej 42, Køge
Charlotte Hansen, Præstefælledvej 53, Kastrup
Hanne Hansen, Solbakkevej 2, Hårlev
Ann Dyreborg Jensen, Hovedvejen 57, Gørløse
Hanne Jensen, Hjortens kvarter 15, Ll. Skensved
Dorthe Johansen, Vejlebrovej 14 H, Ishøj
Eva Johansen, Morbærvænget 57, Frederikssund
Lisa Jønsson, Sylen 36 lejl. 35., Tåstrup
Ann Skovbo Jørgensen, Billesborgvej 64, Køge
Yvonne M. Jørgensen, Fårebyvejen 10, Aakirkeby
Lene Knudsen, Frederikssundsvej 180 B, Brønshøj
Anne-Mette Knudsen, Hovedgaden 38, Hvalsø
Vibeke Larsen, Lundevej 8, Ll. Linde, Hårlev
Anette Lauritsen, Vibevej 33, Køge
Gitte Ludvigsen, Kathrinevej 21, Holbæk
Bodil Madsen, Ørningevej 19, Borup
Tina Madsen, Fyrrevang 26, Hedehusens
Elisabeth R. Nielsen, Mannerupvej 5, Kirkebjerg, Roskilde
Annette Nielsen, Bækkemosevej 7, Varpelev, Klippinge
Birgitta R. Nielsen, Kærhavegårdsvej 2, Tåstrup
Jane Kryger Nielsen, Pilevænget 4, Vindinge, Roskilde
Vibeke B. Nielsen, Roskildevej 179, Frederikssund
Ann-Jeannette Olsen, Mosevej 2, Skulderlev, Skibby
Helle Olsen, Vølundsvej 28, Frederikssund
Annette E. Petersen, Boesvej 1, Ejby, Kr. Hyllinge
Charlotte D. Pedersen, Dommervænget 12 B st. th., Roskilde
Henning Pedersen, Dalslandsgade 8 E, 6701, København
Lis Pedersen, Havrevænget 20, Herfølge
Janne Rasmussen, Mosevej 19, Kr. Hyllinge
Joan Juul Sørensen, Grantofteparken 674, Ballerup
Hanne Sonne, Stavsalsvej 60, Gudhjem
Pia Bonde Thomsen, Tåstrupgårdsvej 139, mf., Tåstrup

Sabrina Torrens, Alsgade 8, København V.
Vibeke Zarp, Østergade 44, Roskilde
Bettina Ørsø, Knud D. Storesvej 45 D, Roskilde

Almen hold, januar 1983

Winnie Rasch Andersen, Fabrikvej 6, Rønne
Joan Bendixen, Klempegårdsvej 78, Nr. Dalby, Borup
Tine Laub Christoffersen, Galdbjergvej 17, Galdbjerg, Gudme
Anne Dorothy Hubner, 4622 Woodgreen Drive, West Vancouver BC,
Canada V7S, 2V2
Tina Højbjerg Jacobsen, Sirgræsvej 48 st. th., Kastrup
Grethe Widstrup Jensen, Skovleddet 1, Vråby, Hårlev
Ida Jeppesen, Enghaven 4 tv, Dianalund
Helle Juncker, Delfingade 49, København Ø
Marianne Jørgensen, Agervang 18 4. th., Holbæk
Christa Thorbye Laursen, Fyel Skovvej 2, Østbirk
Gitte Lübcke, Kagstrupvej 10, Ørslev, Ringsted
Tina Madsen, Sdr. Boulevard 108 2. th., København V.
Lonni Kruse Markussen, Lyngparken 30, Lyngby
June Falck Olesen, Fundervej 33, Brønshøj
Linda Pedersen, Søltvej 1, Gislev
Anette Rasmussen, Bælavej 3, Hasle
Charlotte Wallin, Ådalen 7, Regstrup

Afsluttende køkkenledere/ januar 1983

Helle Foli, Østoftegade 49, Nørreballe
Hanne Gejl, København, Vejen
Birthe Hansen, Felstedvej 20, Gråsten
Inge Hansen, Bjernede Kirkevej 9, Sorø
Dorte Abild Jensen, Christiansgade 83, Odense
Pia Eschricht Jensen, Ollerupvej 6, Slagelse
Mette Jørgensen, Sorøvej 64, Stenlille
Dorthe Kristensen, Banevej 14, Hyllested, Dalmore
Hanne Wrang Larsen, Skovrødvej 4, Birkerød
Jette Littau, Rådalsvej 54, Jyllinge
Anita Madsen, Lindøvej 5, Otterup
Sussi Lerche Madsen, Ll. Slemmingevej 41, Sakskøbing
Anette Nielsen, Ærtebjergvej 22, St. Heddinge
Anne-Marie Nielsen, Mørkøvvej 9, Tølløse
Lone Eger Nielsen, Hammerichsvej 11, Vordingborg
Kirsten Nikolaisen, Levetoftvej 6, Haslev
Lilian Olsen, Engegårdsvej 6, Åkirkeby
Sonja Lillesø Olsen, Strandvejen 1, Rødviø
Helle Guldal Pedersen, Kærgårdsvej 41, Hvådovre
Jane Pedersen, Gl. Stationsvej 4, Maribø
Maj-Britt Pedersen, Gadeledsvej 60, Hillerød

Karin Rasmussen, Rågelundsvej 51, Kettinge
Tina Rasmussen, Gl. Vordingborgvej 32, Langebæk
Tove Gottschalck Rasmussen, Gl. Landevej 11, Roskilde
Helle Schmidt, Simmerstedbyvej 17, Vøjens
Jette LéFevre Simonsen, Holmevej 9, Skenkelsø, Ølstykke
Karin Tofveson, Borgergade 22, Vemmelev
Christel Witt, Askvej 11, Tranekær

Almen hold/august 1983

Mette Andersen, Sydager 1, Greve Strand
Karin Andreassen, Toftir, Færøerne
Hanne Brandt, Georgsvej 7, Arnager, Åkirkeby
Pia Langkjær Christensen, Refshalevej 13, Maribo
Gitte Skov Hansen, Klosterparkvej 294, Kalundborg
Jeanette Øland Hansen, Arnakkevej 16, Torpe, Eskebjerg
Karina Ottesen Hansen, Hedeparken 147 I. tv., Ballerup
Charlotte Hardis, Gurstingevej 109, Ringsted
Maj-Britt Hartvig, Traneparken 18 st. th., Hvalsø
Majbritt Højgård, Toftir, Færøerne
Susan Dyg Jensen, Kingsvej 25 st. th., Tåstrup
Kristina Jørgensen, Albertslundvej 75 st.-mf., Vallensbæk
Karina Larsen, Kierulfssvej 48 I. th., Slagelse
Karina Stenskrog Larsen, Runevænget 4, Frederiksværk
Trine Mikkelsen, Jungsøvej 9, Jystrup
Bettina Licht Molsing, Ahorn Alle 42 st.tv., Ringsted
Gitte Holm Nielsen, Vermundsvej 11, Slagelse
Mette Nielsen, Gunnarsvej 2, Stilling, Skanderborg
Pia Nielsen, Hornemannsvej 2 B, St. Heddinge
Ida Nygård Olsen, Bonderødvej 9, Fakse
Anne Marie Pedersen, Benløseparken 37 st. tv., Ringsted
Anette Egegaard Petersen, Højstedvej 18, Føllenslev
Tine Riisgaard Petersen, Læskovvej 84, Bjæverskov
Christina Sandberg, Barupvejen 38, Karise
Jeanne Sjøding, Nordhøjvej 5, Hillerød
Diana Fog Syrstad, Ågerupvej 17, Roskilde

Ankerhus Husholdningsskole, grundlæggende køkkenledere/august 1983

Laila Andersen, Algade 20, Gørlev
Gitte Christensen, Møllevvej 12, Rønnede
Merethe Christiansen, Møllevangen 9, Slagelse
Mette Davidsen, Kløvervangen 11, Rønne
Lone Ditlevsen, Fjellerupvej 4, Gistev
Anne-Marie Frederiksen, Baunehøjvej 6, Høng
Pernille Friis, Bøgebakkevej 21, Gilleleje
Lisbeth Hald, Udbyhøjvej 1, Holbæk
Marianne Dines Hansen, Trælløse Bygade 42, Herlufmagle

Pernille Hansen, Jørlunde Overdrev 10, Slangerup
Pia Nordgaard Hansen, Skelskørvej 99, Dalmose
Birgitte Lunden Jensen, Gerlev Engvej 14, Slagelse
Birgitte Kjeldgaard Jensen, Bakkedraget 40, Jyderup
Lissi Lykke Jensen, Skullerupvej 1, Glumsø
Gitte Kofoed, Lærkevej 6, Stenlille
Anne Leerbeck, Pilevej 4, Roskilde
Karen Mølvadgaard Lund, Lødekæret 18, Skamby
Jette Meyer, Ristingevej 110, Humble
Ellen Margrete Møller, Bjørnkærvej 9, Kibæk
Vibeke Møllnitz, Kalundborgvej 69, Svæbølle
Kirsten Nielsen, Skråningen 11, Kalundborg
Susanne Nilaus Nielsen, Nørregade 68, Hundested
Elke Oxenbøll, Disagervej 18, Slagelse
Charlotte B. Pedersen, Dyhsbrostræde 11, Stege
Iben Pedersen, Rosenvej 3A, Dianalund
Inge-Lise Pedersen, Grønsundvej 294, Horpelev
Lotte Ankjær Pedersen, Tokesvej 11, Sorø
Jette Pedersen, Rosenvang 27, Sakskøbing
Pia Rasmussen, Bøselykkevej 1, Humble
Dorte Sørensen, Finlandsvej 31, Høng
Ninna Sørensen, Madesøvej 11, Jordløse, Svebølle
Pia Valbjørn, Skolevænget 2, Maribo

Ankerhus husholdningsskole EFG-2 del trin 1, augustsd/1983

Birgitte Andersen, Klyngen 34, Greve Strand
Britt Diana Andersen, Engvej 18, Langeskov
Ann Boes, Timianvej 4, Silkeborg
Birgitte Carlsen, Skolevejen 5, Nexø
Gitte Carstensen, Stationsvej 13 A, Hedehusene
Lene Christensen, Fuglesangvej 2, Rutsker, Hasle
Susanne Christiansen, Blomsterparken 26, Korsør
Lone Dalsø Eldrup, Stenvangen 2, Korsør
Pia Eriksen, Hjortevænget 34, Bagsværd
Charlotte Gauger, Aggerupvej 7, Hårlev
Annette Hansen, Lindevej 45, Kirke Såby
Margit Hansen, Klintevej 39, Roskilde
Marianne Hansen, Havrevænget 12, Herfølge
Nanette Garde Hansen, Heimdalsvej 39, Hjørring
Liselotte Hauritz, Oksebrovej 2, Slagelse
Lone Holm, Fyrvej 3, Sandvig, Allinge
Dorte Jacobsen, Skørringsvej 11, Roskilde
Annette Hugaard Jensen, Sletterødvej 18, Handrup
Birgitte Jensen, Nordvejen 10, Vellerup, Skibby
Karin Askegaard Jensen, Frøgårdsvej 46 st. v., Haslev
Karin Tamburg Jensen, Vestergårdsvej 42, Glostrup

Tina Jensen. Rolighed 22 B1., Sorø
Bente Junker. Stenløkkeparken 33, Hylke, Skanderborg
Tina Andersen. Bernesvej 8, Gundsømagle, Roskilde
Steen Haubo Larsen. Marselis Boulevard 24 4., Århus

Ankerhus husholdningsskole EFG-2 del trin 1/august 1983

Dorte Winter Madsen. Smedevænget 10, Fåborg
Tina Madsen. Nørregade 67, Køge
Helle Martinsen. Thorsvej 13, Torkildestrup, Kirke Såby
Anita Nielsen. Rødengvej 19, Sorø
Berit Skou Nielsen. Assendrupvej 14, Ll. Skensved
Bettina Askegaard Nielsen. Fruedalsvej 3, Tureby
Bettina Holck Nielsen. Storegade 1, Svaneke
Peter Thillemann Nielsen. Fiskergårdsvej 30, Gundsømagle, Roskilde
Ulla Nielsen, Gyvelvej 12 D, Roskilde
Majbritt Olesen, Løvegårdsvej 6, Høng
Irene Knudsen. Søndre Lendevej 3, Nexø
Lise Olsen. Østermarksvej 3, Dunkær, Ærøskøbing
Ulla Olsen. Bybjergvej 60, Tystofte, Skelskør
Hanne Pedersen, Gymnasievej 49 st. th., Køge
Lone Kronborg Pedersen, Tranevej 7, Høng
Heidi Phillipsen. Asylgade 9, Roskilde
Hanne Rasmussen. Skolegade 25, Håsløv
Marianne Reese. Amagerbrogade 307 2. th., København S.
Grete Bremer Sparup. Tidselbjergvej 20, Slagelse
Bodil Støttrup. Platanvej 52 1. th., Randers
Gitte Molkte Sørensen, Hyrdevænget 29, Tranbjerg J.
Lene Sørensen. Præstebrovej 2, Holbæk
Annemarie Viborg. Rundløkkevej 4, Åkirkeby
Ingelise Möring Madsen, Frodesvej 2 2. th., Odense V.